

Ο ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΝΟΡΙΑΚΟΥ ΚΛΗΡΟΥ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»

ΕΤΟΣ Η' | ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19 | 1 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1959 | ΑΡΙΘ. 19

Ο ΙΕΡΕΥΣ ΚΑΙ Η ΕΡΓΑΣΙΑ

Πολύμορφη καὶ πολύπλευρη εἶναι ἡ ἐργασία, ποὺ ἔξασκεῖ ὁ Ἰερεὺς. Ἀνάγεται ἐξ διόλοκλήρου στὸν πνευματικὸν τομέα. Καὶ ἀποσκοπεῖ στὴ μόρφωσι, καὶ στὴ διάπλασι τῶν χαρακτήρων, σύμφωνα μὲ τὶς ἀείζωες εναγγελικὲς ἀρχές. Ἀλλὰ κνοίως ἀποβλέπει στὴ λυτρωτικὴ καὶ σωτηριώδη ἀναγέννησι τῶν ἀνθρώπων, μὲ βάσι τὴ Σταυρικὴ Θυσία τοῦ Χριστοῦ. Γι' αὐτὸν τὸ σκοπὸν ἐτόνισεν ὁ Κύριος. Ὁ Θεός καὶ Πατέρας μονὸς ἐργάζεται ἀδιάκοπα, καὶ Ἐγὼ ἐργάζομαι συνεχῶς τὸ ἔργον τῆς σωτηρίας, ποὺ Μοῦ ἀνέθεσεν Ἐκεῖνος (Ιωάν. ε', 17. ιζ', 4). Καὶ εἴπε, μὲ τὰ πιὸ ζωηρὰ χρώματα, ὅτι εἶναι πολὺς καὶ πλούσιος ὁ πνευματικὸς θερισμὸς τῶν ἀνθρώπων, ποὺ εἶναι ἔτοιμοι νὰ δεχθοῦν τὸ εναγγέλιον τῆς σωτηρίας, ἀλλ᾽ εἶναι λίγοι οἱ ἐργάτες, ποὺ θὰ θερίσουν, δηλ. θὰ υπηρετήσουν τὸ πνευματικὸν αὐτὸν ἔργον. Γι' αὐτὸν συνέστησε, παρακαλέσατε τὸν Θεόν, τὸν κνοῖον τοῦ θερισμοῦ, γιὰ νὰ στείλῃ ἐργάτες στὸ θερισμό Τον (Ματθ. θ', 37-38. Λονκ. ι', 2). Καὶ πραγματικά. Καθένας Κληρικὸς εἶναι ἀπεσταλμένος καὶ ἐργάζεται στὸν Ἀμπελῶνα τοῦ Κνοίου (Αἰντόθι κα', 28).

Ἄλλ' ἡ ἐργασία τοῦ Ἰερέως, παράλληλα πρὸς τὸ ἱερὸν αὐτὸν ἔργον, λαβαίνει καὶ ἀνθρωπιστικὴ μορφὴ καὶ ἀξία. Γιατί, εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ παραστέσεται, σὰν στοργικὸς πατέρας, καὶ σὰν ἄγγελος παροηγοίας καὶ ἀνακονφίσεως, σ' ὅλους τοὺς Χριστιανοὺς τῆς ἐνορίας του, στὴ θλῖψι καὶ στὴν χαρά τους· στὸν πόνο καὶ στὴν εὐτυχία τους. Ἔτσι, καθένας Ἰερεὺς, ποὺ ἀποβλέπει ἐνσυνείδητα στὴν, πατὰ γράμμα, ἐκπλήρωσι τῆς ὑψίστης ἀποστολῆς του, ὑψάνει σημαία του, καὶ τοποθετεῖ, σὰν σύνθημα, ὀλόκληρης τῆς ζωῆς του, τὸ παράδειγμα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, δι' οποῖος ἔγραφε· σ' ὅλους ἔχω γίνει τὰ πάντα, ὥστε μὲ κάθε τρόπο νὰ σώσω καὶ μερικοὺς (Α' Κορινθ. θ', 22).

*

Σήμερα ὅμως παρατηρεῖ κανείς, ὅτι πολλοὶ Ἰερεῖς, εἰς βάρος

τῆς μεγάλης καὶ πολυεύθυνης αὐτῆς πνευματικῆς ἐργασίας τους, ἀσχολοῦνται σοβαρὰ μὲν ἐργασίες κειμονικτικές. Βλέπει καθένας Κληρικοὺς τῆς Ἐκκλησίας νὰ ἐργάζωνται σὲ διάφορες γεωργικὲς ἐργασίες, τόσο σκληρά, ποὺ τὸ πρόσωπό τους εἶναι φοβερά ἡλιοκαμμένο καὶ τὰ χέρια τους ἀλλο τόσο φοιτασμένα. Δὲν ἀπολείπον καὶ παραδείγματα ἀλλων, οἱ δποῖοι ἀσχολοῦνται καὶ μ' αὐτὸ ἀκόμη τὸ ἐμπόριο! Καὶ γεννᾶται ὀμέσως ἡ εὐλογὴ ἀπορία. Ἐπιτρέπεται οἱ λειτουργοὶ τοῦ Ὑψίστου νὰ μετέρχωνται τέτοιες ἐργασίες;

Βέβαια, ἡ ἐργασία εἶναι ἐντολὴ καὶ εὐλογία τοῦ Θεοῦ, ἡ ὅποια γι' αὐτὸ τὸ λόγο, δταν γίνεται μὲ τιμιότητα καὶ δικαιοσύνη, προσφέρει ἄφθονα τὴ χαρά, τὴν εὐχαριστησί, τὴν εὐτυχία. Ὁ μακάριος Παῦλος ἐδίδαξεν, δτι δποιος δὲν θέλει νὰ ἐργάζεται, δὲν πρέπει καὶ νὰ τρώγῃ (Β' Θεο. γ', 10). Αὐτός δὲ ὁ Ἰδιος, παράλληλα πρὸς τὸ ἀποστολικό του ἔργον, ἐργαζόταν τὴ τέχνη τοῦ σκηνοποιοῦ (Προάξ. ιη', 3), πρᾶγμα τὸ δποῖον βλέπομε στὰ γραφόμενά του. Πρὸς τοὺς Κορινθίους λέγει· κοπιάζομεν ἐργαζόμενοι μὲ τὰ ἴδια τὰ χέρια μας (Α' Κορινθ. δ', 12), τὸ ἴδιο δηλ. ποὺ ὀμοιόγησε καὶ στοὺς Προεσβυτέρους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Μ. Ἀσίας, στὴ Μίλητο (Προάξ. κ', 34). Πρὸς δὲ τοὺς Θεσσαλονικεῖς νὰ ἐνθυμῆσθε, ἀδελφοί, τὸν κόπο μας καὶ τὸ μόχθο μας· ωάκτα καὶ μέρα ἐργαζόμενοι, γιὰ νὰ μὴ ἐπιβαρύνωμε κανένα ἀπὸ σᾶς, ἐκηρύξαμε πρὸς σᾶς τὸ εναγγέλιο τοῦ Θεοῦ (Α' Θεο. β', 9. Β' Θεο. γ', 8). Ὁ λόγος δμως ἦταν ἀλλος. Δὲν ἐκάναμε ἔτσι, γράφει, ἐπειδὴ δὲν εἴχαμε δικαίωμα καὶ ἔξονσία, νὰ συντηρούμεθα ἀπὸ σᾶς, ἀλλὰ γιὰ νὰ δώσωμε τὸν ἑαυτόν μας παράδειγμα, γιὰ νὰ μᾶς μιμῆσθε (Ἀντόθι γ', 9). Καὶ γιὰ νὰ «μὴ μωμῆθῇ ἡ διακονία». δηλαδή, νὰ μὴ κατηγορηθῇ οὐτε στὸ ἐλάχιστον ἡ διακονία τοῦ ηηρύγματος (Β' Κορινθ. στ', 3), μὲ τὸν ἰσχυρούμο, πὼς ζούμε εἰς βάρος ἀλλων, σὰν ἀεργοὶ καὶ ὀκνηροί (Α' Κορ. θ', 12).

Δὲν ὑπάρχει δμως τώρα καμμιὰ τέτοια περίπτωσις. Ἀντίθετα, ἡ ἀπαίτησις σήμερα ὅλων τῶν φωτισμένων Χριστιανῶν θέλει τὸν Ἱερέα στὸ ὕψος του· ἀφωσιωμένο στὴν ἀποστολή του· ἀπερίσπαστα προσηλωμένο στὴν ἱερὴ ἐργασία του. Γι' αὐτὸ πολὺ σοφά καὶ στὸ γνωστὸ γραμμικὸ συμπεριέλαβε· «ἢ πατᾶς πατᾶς ἢ ζευγᾶς ζευγᾶς». Ἐπομένως ἡ λαϊκὴ ἐτυμηγορία ἀπεφάνθη, πὼς ὁ συνζετισμὸς εἶναι ὅλως διόλον ἀπαράδεκτος. Καὶ εἶναι αὐτὸ πολὺ φυσικό· καὶ ἀπόλυτα δικαιολογημένο.

Στὴ συνείδησι τοῦ Χριστιανοῦ ξεπέφτει καθ' ὀλοκληρίαν ὁ Ἱερεὺς ἐκεῖνος, ποὺ ἀνακατεύεται σὲ ἐμπορικὲς ἐπιχειρήσεις. Ἀλλὰ καὶ ὁ ἐργαζόμενος σ' ἄλλες βαρείες γεωργικὲς ἐργασίες δὲν στέκεται καλά. Γιατί, δπως ἔχει σήμερα δ κόσμος, στὴν πρώτη

περίπτωσι, θὰ ἔλθῃ δπωσδήποτε σὲ προστριβές. "Οσο κι' ἀν προσέκη θὰ δημιουργηθοῦν κατὰ τὴν συναλλαγὴν διαφορές. 'Η περδοσκοπία καὶ ἡ κερδομαρία θὰ παρασύρουν σὲ ἀνεπανόρθωτη πτῶσι. Τὸ δικιὸ συμφέρον θὰ καταπνίξῃ κάθε ίερὸ κι' εὐγενικὸ συναίσθημα. 'Η ψυχὴ ἐλεεινὰ θὰ ψυχραθῇ. "Ετσι δμως, ἐξ αἰτίας τῆς ἐργασίας αὐτῆς, δημιουργεῖται οὐδέποτε τὴν ὑπαρξίην τοῦ ιερωμένου μιὰ ὀλέθρια ἐπίδρασις, ποὺ συντελεῖ στὸν πλήρη παραγκωνισμὸ τῆς κυρίας ἀποστολῆς τον. Καὶ δὲν εἶναι παθόλον δύσκολο ν' ἀποβῆ ἐργάτης τῆς ἀδικίας (Λονκ. ιγ', 27). Φατα- σθῆτε τώρα πόσο σκανδαλίζονται ἀπ' δλα αὐτά οἱ Χριστιανοί!

Καὶ στὴν δεύτερη πάλι περίπτωσι δ 'Ιερεύς, μολονότι ἐργάζεται εἰρηνικά, εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ενδίσκεται διαρκῶς, σὰν κοινὸς γεωργός, εἰς τὰ χωράφια του. "Ας ἀφήσωμε τώρα, δτι δημιουργεῖται μιὰ ἐξοικείωσις μεταξὺ τῶν χωρικῶν καὶ χάρει κι' ἀπ' αὐτὴ τὴν ἄποψι. 'Αλλ' ἡ ἐπαγρύπνησίς τον στὰ πνευματικά, οἱ φροντίδες του γιὰ τὶς ἀνάγκες τοῦ ποιμανίου του, τὸ ἐνδιαφέρον του γιὰ τὴν ἐκπλήρωσι τῶν ἰερατικῶν καὶ ποιμαντικῶν του ὑποχρεώσεων μὲ τὴν τακτική, πρωΐ καὶ βράδυ, παρουσία του στὸν ναό, ἡ προσπάθειά του γιὰ τὴν πληρέστερη πνευματική του πατάρισι μὲ τὴν μελέτη τῶν ἀγίων Γραφῶν καὶ ἀλλων ὁφελίμων βιβλίων, δλα χαλαρώνονται σημαντικά ἢ ἐγκαταλείπονται ἀνελέητα. Περιορίζεται εἰς τὸ νὰ λειτουργῇ μιὰ Κυριακὴ ἢ μιὰ μεγάλη Γιορτὴ καὶ ιεροπράττει βεβιασμένα, ἀλλ' δλα ἀποδεικνύονταν τὴν ἐγκατάλειψι τῆς πνευματικῆς σκοπιᾶς. Συνέβητε κάποτε, σὲ μιὰ ἐπαρχία τῆς Μακεδονίας νὰ ἐπισκεφθῇ ἀνεπάντεχα δ 'Ἐπίσκοπος, κατὰ τὴν ὥρα τοῦ ἐσπερινοῦ μεγάλης γιορτῆς, ἔνα μεγάλο χωριό, ποὺ εἶχε καὶ πολλοὺς ἐτεροδόξους, καὶ νὰ μὴ ενῷῃ τὸν 'Ιερέα στὴ θέσι του, γιατὶ ἐργαζόταν στὸ χωράφι του, δπον ἐσπευσεν δ ἴδιος δ 'Ἐπί- σκοπος ἀναζητῶντας τὸ ἀπολωλὸς πρόβατον, τὸν 'Ιερέα του..

Γιὰ δλα αὐτὰ δ Κύριος μᾶς εἶπε· ἐργάζεσθε δχι γιὰ τὴν ἀπό- κτησι τῆς ὄλικῆς τροφῆς, ποὺ, σὰν προσωρινή, φθείρεται, ἀλλὰ μὲ ζῆλο ἐργάζεσθε γιὰ τὴν ἀπόκτησι τῆς πνευματικῆς τροφῆς, ποὺ μένει ἀφθαρτη καὶ προσφέρει τὴν αἰώνια ζωὴν ('Ιωάν. στ', 27). Εἰς αὐτὸ τὸ ἐργον δλοι οἱ 'Ιερεῖς ἔχονταν χρέος νὰ ἐργάζωνται μὲ ἀφοσίωσι καὶ μὲ ἡσυχία (Β' Θεσ. γ', 12) καὶ μ' δλη τους τὴν ψυχὴ (Κολ. γ', 23).

*

'Αναρτίρροητα δ 'Ιερεὺς ἡμπορεῖ ν' ἀπασχολῆται καὶ στὰ ιτή- ματά του, ἀν ἔχῃ ιτηματική περιουσία. Δὲν εἶναι σωστὸ δμως, νὰ ἐργάζεται συστηματικά, σὰν κοινὸς γεωργός. Πολὺ δὲ περισ-

σότερο δὲν ἐπιτρέπεται ν' ἀγωνίζεται σὰν ποινὸς ἐπαγγελματίας. Αὐτὸς δημος προϋποθέτει τὴν ὑπαρξὶν τῶν μέσων γιὰ τὴν ἀνετη συντήρησι καὶ διαβίωσί του· ὥστε νὰ μὴ ἔχῃ ἀνάγκες ἀναπότρε πτες, ποὺ θὰ τὸν ὑποχρεώνουν νὰ ἐργάζεται σκληρά, γιὰ τὴν ἔξοικο νόμησι τοῦ ἐπιουσίου, διποὺς ἀκριβῶς συμβαίνει σήμερα μὲ τὸν 'Ιερεῖς τῆς ὑπαίθρου, ἐξ αἰτίας τοῦ μισθοῦ τῆς πείνης, ποὺ λαβαίνουν, πρᾶγμα τὸ δποτο ἀφόρητα τὸν ὑποτιμᾶ. Ἡ ἀστοργία τοῦ Κράτους· ἡ ἀναληγησία τῶν ἑκάστοτε ἑθνικῶν, μολαταῦτα, Κυβερνήσεων, εἶναι φαινόμενα πολὺ ἔξοργιστικά. Γιατί, παραθεωρεῖ τὸν πολυτιμάτερο ἐργάτη τῆς Κοινωνίας καὶ τοῦ "Ἐθνους. Αὐτὸς προσέφερε καὶ ἔξακολονθεῖ νὰ προσφέρῃ ὅχι καὶ λίγη ἐργασία (Πραξ. ιθ', 24). Οἱ ὑπηρεσίες του στὸ "Ἐθνος μας εἶναι ἀνεκτίμητες. Ἐχουσε ποτάμι αἷμα. Κι' ἡ Πατρίδα μας σ' δλες τὶς κοίσμες στιγμὲς σ' αὐτὸν ἀποβλέπει, γιατὶ πολὺ καλὰ γνωρίζει τί ἀνυπέρβλητη δύναμι ἀντιπροσωπεύει. Τὰ βλέμματα δ' δλων, ποὺ τώρα τὸν ἀντικρύζονν μὲ ἀπονιὰ καὶ περιφρόνησι, στρέφονται τότε σ' Αὐτὸν, ποὺ ἐργάζεται τὸ ἐργον τοῦ Κυρίου (Α' Κρο. ιστ', 10). Καὶ ἀκριβῶς τότε τὸ τοιμένο του ράσο γίνεται ἡ πνοὴ τοῦ "Ἐθνους. Κι' ἡ ἀγία μας Ἔκκλησία μὲ μητρικὴ στοργὴ κι' ἀγάπη ἀνοίγει τὰ φτερά της, ἀγκαλιάζει τὸν ἀνυπεράσπιστο λαό, προτάσσει τὰ στήθη της στοὺς ἔχθρούς. Ὡ, ναί. Αὐτή, ἡ Ὁρθόδοξη Ἔκκλησία μας, εἶναι πάντοτε ὁ ἀνατικατάστατος στυλοβάτης τῶν ἑθνικῶν ἰδεωδῶν, τῆς ἀθάνατης Πατρίδος μας ἡ δόξα καὶ τὸ καύχημα. Δὲν εἶναι, λοιπόν, καθόλου σωστὸ νὰ ποδοπατοῦνται σήμερα τὰ ματωμένα ράσα τοῦ "Ελληνος 'Ιερέως. Οὔτε εἶναι δίκαιο νὰ δίδωνται ἔηρες ὑποσχέσεις, κάθε φορά, καὶ μὲ τὶς ἀπαράδεκτες ἀναβολὲς νὰ παραθεωροῦνται οἱ ἀνάγκες τουν. Εἶναι ἀξιος ὁ ἐργάτης αὐτὸς τοῦ μισθοῦ καὶ τῆς τροφῆς τουν (Ματθ. ί', 10. Λουκ. ί', 7). Ἡ Πολιτεία πρέπει νὰ συγκινηθῇ πιὰ σοβαρά. Χρέος της εἶναι νὰ τὸν συντρέξῃ. Καθῆκον της ὑπέρτατο νὰ φροντίσῃ μὲ κάθε τρόπο, σώντομα, χωρὶς ἀναβολὲς καὶ δίχως τσιγκούνιες νὰ τὸν ωθήσῃ τὸ βασικό τουν ζήτημα. Ἐχει ὑποχρέωσι νὰ τοῦ ἀσφαλίσῃ τὴν ἀξιοπρέπειά τουν μ' ἔνα καλὸ μισθό, ἀπαλλάσσοντάς τουν ἀπ' τὴν κοσμικὴ ἐργασία. Νὰ δύσῃ ἔτοι τὴν εὐκαιρία νὰ ἐπιαδρωθῇ ἡ φάλαγγα τοῦ 'Ιεροῦ Κλήρου μὲ ὄγκια καὶ ἐκλεκτὰ στελέχη. Νὰ τὸν προσφέρῃ ὅχι μόνον στὴν Ἔκκλησία, ἀλλὰ καὶ στὸ "Ἐθνος μας «ἐργάτην ἀνεπαίσχυντον» (Β' Τιμ. β', 15), «ζηλωτὴν καλῶν ἐργων» (Τιτ. β', 14).

† 'Αρχιμ. ΦΙΛΑΡΕΤΟΣ ΒΙΤΑΛΗΣ
'Ιεροκήρουξ

ΕΠΙΔΙΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΕΤΟΣ 1959: ΕΞΑΡΣΙΣ ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1959

‘Ο ἀπὸ σήμερον ἀρχόμενος μὴν Ὁκτώβριος εἶναι ὁ μῆν, κατὰ τὸν ὅποιον ἐπαναλαμβάνεται διὰ τὸ ἀρξάμενον ἥδη νέον ἐκκλησιαστικὸν ἔτος ἢ κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας διακοπεῖσα λειτουργία τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν διαφόρων ‘Ομιλιῶν καὶ λοιπῶν εὐκαιριῶν θρησκευτικῆς διδασκαλίας καὶ οἰκοδομῆς. ‘Ως ἐπίσημος δὲ ἡμέρα τῆς ἐνάρξεως τῆς πνευματικῆς ταύτης δραστηριότητος, καὶ ἴδια τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων, ἔχει ὅρισθη ἡ μεταπροσεχής Κυριακὴ τῶν ‘Αγίων Πατέρων (11 Ὁκτωβρίου 1959). Διότι τότε εἰς τοὺς Ναούς μας ἀναγινώσκεται, ἐν τῇ θ. Λειτουργίᾳ, ἡ Εὐαγγελικὴ Παραβολὴ τοῦ Σπορέως (Λουκ. γ' 4-5), κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τοῦ ὅποιου οἱ κήρυκες καὶ διδάσκαλοι τοῦ θείου λόγου ἔξερχονται εἰς τὴν πνευματικὴν σποράν.

Κατὰ τὴν ἴδιαν Κυριακὴν ἀναγινώσκεται, ἐπίσης, καὶ ἡ περιεκτικωτάτη περικοπὴ τῆς πρὸς Τίτον ἐπιστολῆς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, διὰ τῆς ὅποιας συνιστᾶται εἰς τοὺς Ποιμένας τῆς Ἐκκλησίας νὰ καθοδηγοῦν τοὺς πιστούς εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καλῶν ἔργων τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης, καὶ μάλιστα νὰ τοὺς προτρέπουν νὰ ἔχουν πάντοτε πρωτοβουλίαν εἰς αὐτά, «ἴνα μὴ ὅσιν ἄκαρποι» (Τίτ. γ' 8-15). Καὶ εἶναι καὶ τὸ δεύτερον αὐτὸ διγιογραφικὸν ἀνάγνωσμα σχετικὸν πρὸς τὸ ἀρχόμενον πνευματικὸν ἔργον κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, διότι μᾶς ὑπενθυμίζει, κατὰ τὸν ἐντονώτερον τρόπον, ὅτι εἶναι πάντοτε ἀνάγκη νὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα ἡ διδασκαλία καὶ ἡ ἄκροσις τοῦ θείου λόγου τὴν καρποφορίαν τῶν «καλῶν ἔργων», ἐφ' ὅσον σαφῶς λέγει τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, ὅτι «ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρά ἐστιν» (Ἰω. β' 20), καὶ αὐτὸ ἀκόμη τὸ μαρτύριον ὑπὲρ τῆς πίστεως καταντῷ ἄχρηστον καὶ ἀνωφελές, διὰ τὸν πιστόν, ὁ ὅποιος στερεῖται τῆς ἀγάπης, ὅσα δήποτε ἄλλα χαρίσματα καὶ ἀνέχῃ (Α' Κορινθ. ιγ' 1-3).

Κατὰ τὴν ἡμέραν λοιπὸν αὐτὴν ἐπίκαιρον θὰ εῖναι νὰ γίνῃ λόγος πρὸς τὸ ἐκκλησίασμα περὶ τῆς σημασίας, ποὺ ἔχει διὰ τὴν ζωὴν τῶν χριστιανῶν ἡ ἀκρόασις καὶ ἡ μελέτη τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, μαζὶ μὲ τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἐκτελέσεως τῶν διδασκομένων ὑπ’ αὐτοῦ. Διότι ὁ Κύριος ἐμακάρισε τοὺς «ἀκούοντας τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ φυλάσσοντας αὐτὸν» (Λουκ. 1α' 28). «Οὐ γάρ οἱ ἀκροαταὶ τοῦ νόμου δίκαιοι παρὰ τῷ Θεῷ, ὅλοι οἱ ποιηταὶ τοῦ νόμου δικαιωθήσονται», ὅπως λέγει καὶ ὁ Ἀπόστολος (Ρωμ. β' 13). ‘Ο δὲ Ἀδελφόθεος Ἰάκωβος ἐπαναλαμβάνει, ὅτι μόνη ἡ ἀκρόασις τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ δὲν ὠφελεῖ, δὲν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὴν ἐν τῇ πράξει ἐφαρμογὴν τῶν λεγομένων του (Ἰακ. α' 23-25), καὶ δι’ αὐτὸν συνιστᾶ: «Γίνεσθε δὲ ποιηταὶ λόγου καὶ μὴ μόνον ἀκροαταί» (Αὐτόθ. 22).

Ίδιαιτέρως ὅμως πρέπει κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτὴν νὰ ἔξαρθῇ τὸ ἔργον τῆς θρησκευτικῆς καὶ ἡθικῆς διαπαιδαγωγήσεως τῆς νέας γενεᾶς, τὴν ὅποιαν ἐπιδιώκει ἡ ‘Ἄγια μας Ἐκκλησία διὰ τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων, καὶ νὰ γίνῃ ἡ δέουσα προτροπὴ καὶ σύστασις πρὸς τοὺς γονεῖς καὶ κηδεμόνας τῶν παιδιῶν τῆς Ἐνορίας, ὅπως παρακινήσουν τὰ τέκνα των νὰ προσέλθουν εἰς αὐτὰ καὶ παρακολουθήσουν μὲ ἐνδιαφέρον τὴν τακτικήν των φοίτησιν. ‘Εάν θὰ ὑπάρχῃ πρὸς ἀνάγνωσιν Συνοδικὴ ἢ Μητροπολιτικὴ Ἐγκύλιος, σχετικὴ πρὸς τα Κατηχητικά Σχολεῖα, οἱ εὐλαβεῖ. Ἐφέρειοι θα πρέπη νὰ δώσουν ίδιαιτέρων προσοχὴν εἰς τὸν τρόπον τῆς ἀναγνώσεως τῆς Ἐγκύλιου, μετὰ τὴν ὅποιαν, βεβαίως, δὲν θὰ γίνῃ ίδιαιτερον κήρυγμα. Δύνανται ὅμως, ὅπου χρειάζεται, νὰ ἐπεξηγήσουν τὸ περιεχόμενόν της, ὡστε νὰ γίνῃ περισσότερον καταληπτὸν ἀπὸ ὅλους, καὶ νὰ κάμουν καὶ τὰς ίδικὰς των σχετικὰς πατρικὰς συστάσεις, ὡς ἀνατέρω, ἐν συντομίᾳ ὅλλα μὲ θέρμην καὶ μὲ σαφήνειαν παρέχοντες καὶ τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας περὶ τοῦ τόπου καὶ τοῦ χρόνου τῆς ἔγγραφῆς τῶν μαθητῶν καὶ τῆς ἀνάρξεως τῶν μαθημάτων.

‘Αλλά, ἐπὶ πλέον, θὰ χρειασθῇ νὰ καταβληθῇ προσωπικὴ προσπάθεια ἀπὸ μέρους ἑκάστου Ἐφημερίου διὰ τὴν προσέλκυσιν τῶν μαθητῶν εἰς τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα. Πρὸς τοῦτο, θὰ χρειασθῇ νὰ γίνῃ ἡ κατάλληλος συνάντησις μετὰ τῶν Καθηγητῶν καὶ Διδασκάλων τοῦ τόπου καὶ νὰ ὀργανωθῇ μία ἐπαφὴ τοῦ Ἐφημερίου μὲ τὰ

ἴδια τὰ παιδιά εἰς τὸ Σχολεῖον ἥ δηπουδήποτε ἀλλοῦ θὰ κριθῇ σκόπιμον, πρὸς τὰ δύποτα οὗτος θὰ δυμιλήσῃ καταλλήλως ἥ, ἐξ δύναμος αὐτοῦ, ό μέλλων νὰ διδάξῃ ἐν τῇ Ἐνορίᾳ Κατηχητής. Νὰ παρακληθῇ δὲ καὶ ὁ Διευθυντής τοῦ Σχολείου νὰ προβῇ εἰς τὰς ἀναγκαίας προτροπάς καὶ συστάσεις πρὸς τοὺς μαθητάς.

*

Πρέπει παρ' ὅλων νὰ γίνη ἀντιληπτόν, ὅτι καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ἀκόμη, ποὺ δὲ Ἐφημέριος δὲν διδάσκει ὁ ἴδιος, δι' οίονδήποτε λόγον, δὲν παύει αὐτὸς νὰ είναι ὁ ὑπεύθυνος, τόσον διὰ τὴν ἔξασφάλισιν τοῦ θ. Κηρύγματος — μὲ δῆσα μέσα θὰ είναι δυνατὸν — δῆσον καὶ διὰ τὴν ὄργανωσιν καὶ τὴν λειτουργίαν τοῦ Κατηχητικοῦ Σχολείου τῆς Ἐνορίας του. Δι' αὐτὰ τὰ δύο πρέπει κάθε Ἐφημέριος νὰ δείξῃ ζωηρὸν ἐνδιαφέρον καὶ ν' ἀναπτύξῃ μεγάλην δραστηριότητα, τόσον τώρα εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔτους, διὰ τὴν καλήν των διοργάνωσιν, δῆσον καὶ ἔπειτα διὰ τὴν καλήν καὶ ἐπωφελῆ συνέχειαν τῆς ἀρξαμένης ἐργασίας. Θὰ ἐπιδεικνύ δὲ ὁ Ἐφημέριος τὸ ἐνδιαφέρον του διὰ τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα, μὲ τὸ νὰ παρακολουθῇ τακτικὰ τὴν λειτουργίαν των, νὰ ἀπευθύνῃ συχνὰ τὸν λόγον πρὸς τοὺς μαθητάς, νὰ διανέμῃ ὁ ἴδιος μικρὰ δῶρα — ὡς σημειωματάρια, εἰκόνας, σήματα κλπ. — νὰ προϊσταται τῆς ἐναρκτηρίου τῶν μαθημάτων προσευχῆς καὶ νὰ δίδῃ εἰς τὸ τέλος αὐτῶν τὴν εὐλογίαν του. Ἀλλά, πρὸ πάντων, νὰ παρακολουθῇ τὴν τακτικὴν φοίτησιν καὶ τὴν ἐν γένει πρόοδον τῶν παιδιῶν, νὰ φροντίζῃ δὲ κάθε φορὰν διὰ τοὺς ἀπόντας, τοὺς ἀσθενεῖς κλπ. καὶ νὰ ἔρχεται εἰς τακτικὴν ἐπικοινωνίαν μὲ τὰς Οἰκογενείας των. Ἐπίσης, δὲ Ἐφημέριος θὰ τελῇ, δσάκις παρίσταται ἀνάγκη, τὴν θ. Λειτουργίαν χάριν τῶν μαθητῶν — πρὸ πάντων κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς κοινῆς θ. Μεταλήψεως —, μὲ μειλίχιον δὲ πάντοτε καὶ γλυκὺν τρόπον, ἀλλὰ καὶ μὲ ἵεροπρεπῆ σοβαρότητα, θὰ συμπεριφέρεται πρὸς αὐτούς, εἰς τρόπον ὡστε νὰ κερδίσῃ τὴν ἀγάπην καὶ τὸν σεβασμόν των. Διότι ἀπὸ τὴν καλήν ἐκκλησιαστικὴν ἀγωγὴν τῆς παιδικῆς καὶ τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας θὰ ἔξαρτηθῇ ἡ μελλοντικὴ βελτίωσις τῆς ζωῆς πῆς Ἐνορίας του, πρὸς τὴν δύποιαν πρέπει πάντοτε ν' ἀποβλέπῃ κάθε καλὸς καὶ ζηλωτής Ἐφημέριος. Ἡ

καλὴ δὲ ἀναστροφὴ τοῦ Ἐφημερίου μὲ τὰ παιδιὰ τῆς Ἔνορίας θὰ ἐφελκύσῃ τὴν προσοχὴν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν Οἰκογενειῶν των, αἱ δποῖαι, μὲ αὐτὴν τὴν ἀφορμὴν καὶ μὲ τὴν εὔκαιρίαν τῆς συνεργασίας, ποὺ θὰ ἐπιδιώξῃ δὲ Ἐφημέριος μὲ αὐτοὺς διὰ τὴν πρόοδον τῶν παιδιῶν των, θὰ ἀρχίσουν νὰ αἰσθάνωνται σύνδεσμον μαζί του καὶ σιγὰ-σιγὰ θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ γίνουν — ἀν δὲν εἶναι ἀκόμη — ζωντανὰ μέλη τῆς Ἔνορίας, ἥ — ἀν αἰσθάνωνται ἡδη αὐτὸ τὸ ζωηρὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν Ἔνορίαν των — θὰ ἐπιδιώξουν νὰ τὸ ἀξιοποιήσουν ὑπὲρ αὐτῆς ἀκόμη περισσότερον.

Εἰς τὸ σημεῖον ὅμως τοῦτο θὰ πρέπη νὰ πληροφορήσωμεν τοὺς εὐλαβ. Ἐφημερίους, ὅτι τὸ θέμα τῆς ὄργανώσεως τῆς ἐνοριακῆς ζωῆς καὶ δράσεως, ἀπηγχόλησε τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὸν παρελθόντα Νοέμβριον, ἔτυχε δὲ τῆς δμοθύμου ἐγκρίσεως Αὐτῆς, καὶ καθωρίσθησαν ὑπὸ Αὐτῆς αἱ γενικαὶ ἀρχαί, ἐπὶ τῶν δποίων θὰ στηριχθῇ τὸ ἔργον τοῦτο. Ἡ δὲ ὑπὸ τῆς Σ. Ἱεραρχίας δρισθεῖσα Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ πρὸς σύνταξιν τοῦ λεπτομεροῦς σχετικοῦ Σχεδίου Προγράμματος, περατώσασα ἡδη τὸ ἔργον της ὑπέβαλε τοῦτο πρὸς τὴν Δ. Ἱερὰν Σύνοδον, καθ' ἥν εἶχεν ἐντολήν, διὰ τὴν ὑπὸ αὐτῆς τελικήν του ἔγκρισιν, κατόπιν τῆς δποίας καὶ θὰ τεθῇ τοῦτο εἰς ἐφαρμογήν. Ἀλλὰ περὶ αὐτοῦ θὰ γίνη εἰδικώτερος καὶ λεπτομερέστερος λόγος ἀλλοτε.

Πρὸς διευκόλυνσιν τῶν εὐλαβ. Ἐφημερίων δημοσιεύομεν περαιτέρω Σημειώματα σχετικὰ πρὸς τά, ώς ἀνωτέρω, θέματα.

*

Ἡ μνήμη τοῦ ἀγίου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ (18 Ὁκτωβρίου) συμπίπτουσα ἐφέτος ἐν ἡμέρᾳ Κυριακῆ, θὰ μᾶς δώσῃ τὴν εὔκαιρίαν νὰ σκιαγραφήσωμεν πρὸς τὸ ἐκκλησίασμα τὴν Ἱεράν του προσωπικότητα καὶ νὰ ἔξαρωμεν τὸ ἔργον του. Πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον δύναται νὰ χρησιμεύσῃ τὸ σχετικὸν δημοσίευμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου» τῆς ἡμέρας ταύτης, ἐν τῷ δποίῳ περιέχονται τὰ ἀναγκαιοῦντα διὰ τὸ θέμα τοῦτο στοιχεῖα.

“Οσον ἀφορᾶ, τέλος, εἰς τὴν ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ἐօρτῇ τῆς 28ης Ὁκτωβρίου εὐχαριστήριον ἐօρτὴν τῆς Σκέπτης

τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, θερμῶς παρακαλοῦνται οἱ εὐλαβ. Ἐφημέριοι νὰ καταβάλουν κάθε δυνατήν προσπάθειαν διὰ τόν, δσον τὸ δυνατόν, λαμπρότερον ταύτης πανηγυρισμὸν καὶ τὴν εἰς τὴν θ. Λειτουργίαν προσέλευσιν, δσον τὸ δυνατόν, περισσοτέρου ἐκκλησιασματος. Διότι ὁ σκοπός, ἀκριβῶς, τῆς καθιερώσεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς ταύτης ἑορτῆς, παραλλήλως πρὸς τὸν ἔθνικὸν ἑορτασμόν, εἶναι ἡ εἰς τὸ διηνεκὲς συνεχῆς ὑπόμνησις τοῦ χαρακτῆρος, τὸν ὅποιον εἶχε προσλάβει ὁ ἄγιον ἐκεῖνος καὶ τῆς δυνάμεως, τὴν ὅποιαν τὸ "Ἐθνος ὀποκομίζει ἐκ τῆς θρησκευτικῆς του Πίστεως.

(ΕΚ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ)

1ον

Ἡ ἐναρξις τοῦ πνευματικοῦ ἔργου.

(Κυριακὴ τοῦ Σπορέως, 11 Οκτ. 1959).

Ἡ Κυριακὴ, κατὰ τὴν ὅποιαν εἰς τοὺς Ναοὺς μας ἀκούεται ἡ σημαντικωτάτη Εὐαγγελικὴ Παραβολὴ τοῦ «Σπορέως», ἔχει δρισθῇ ἀπὸ τὴν Ἀγιωτάτην Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ δεκατίας, περίπου, ὡς ἡ ἡμέρα τῆς ἐπισήμου ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων διὰ τὸ νέον σχολικὸν ἔτος. Συγχρόνως ἀπὸ τετραετίας ἀρχίζουν τὴν ἰδίαν ἡμέραν αἱ 'Ομιλίαι τῆς «Φωνῆς Κυρίου» εἰς τὴν μεγάλην Αἴθουσαν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας. Εἰς δλας δὲ τὰς Ἐκκλησιαστικὰς Ἐπαρχίας, καθὼς καὶ εἰς τὰς Ἔνοριας τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, κατὰ τὴν ἑβδομάδα ποὺ ἀρχίζει ἀπ' αὐτὴν τὴν Κυριακήν, ἐπαναλαμβάνεται ἡ κατὰ τὸ θέρος διακοποτομένη πνευματικὴ κίνησις, ἐν γένει, μὲ τὸ εὐαγγελικὸν σύνθημα: «Ἐξ ἥγε θεν δ σπείρων τοῦ σπεῖραι τὸν σπόρον αὐτοῦ» (Λουκ. η' 4).

Τὸ ἴδιον, φυσικά, θὰ γίνη καὶ ἐφέτος. Ἡ Κυριακὴ δὲ αὐτὴ τοῦ «Σπορέως», ἡ ἐναρκτήριος τοῦ πνευματικοῦ ἔργου τῆς νέας περιόδου, εἶναι ἡ σημερινὴ Κυριακὴ. Καὶ, ἀσφαλῶς, εἰς πολλὰ μέρη θὰ προστεθοῦν καὶ νέαι ἐκδηλώσεις πνευματικῆς δραστηριότητος, ἐν δη προσπάθεια καὶ πάλιν θὰ καταβῇ ηθῇ διὰ τὴν περισσοτέραν καὶ ἀρτιωτέραν συστηματοποίησιν τῶν παλαιῶν. Διότι τίποτε, ἀπὸ ὅσα ἐπιχειρεῖ ὁ ἀνθρωπος, δὲν ἔχει τὸ προσὸν τῆς τελείτητος καὶ τοῦ ἀλαθῆτου, τὸ ἴδιον δὲ συμβαίνει καὶ τὰς μεθόδους καὶ μὲ τὰ συστήματα τῆς διαδόσεως καὶ ἐμπεδώσεως τῶν πνευματικῶν ἀληθειῶν.

*

Εἶναι, λοιπόν, ἐπίσημος καὶ σημαντικὴ ἡ σημερινὴ ἡμέρα. Καὶ ἀποτελεῖ, ἄρα, μίαν εὐκαιρίαν, διὰ νὰ στρέψωμεν τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν μας πρὸς τὸν Οὐράνιον Πατέρα τῶν φωτῶν, «παρ' οὖς πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δώρημα τέλειον ἀγωθεν ἐστὶ καταβαῖνον». 'Αφ' ἐνδὲ μέν, διὰ νὰ Τὸν δοξά-

σωμεν καὶ νὰ Τὸν εὐχαριστήσωμεν δι' ὅ, τι μᾶς ἐπέτρεψε νὰ χαρῶμεν μέχρι τοῦδε καὶ δι' ὅ, τι ἡθέλησε νὰ γίνῃ, μὲ δργανα τὰς ἀσθενεῖς δυνάμεις μας· ἀφ' ἑτέρου δέ, διὰ νὰ Τοῦ ζητήσωμεν φωτισμὸν καὶ ἐνίσχυσιν διὰ τὴν νέαν αὐτὴν περίοδον, ποὺ ἀνοίγεται ἀπὸ σῆμερον ἐνώπιόν μας.

Ἄλλα δὲ μὴ νομισθῇ, ὅτι αὐτὰ ἀφοροῦν μόνον τοὺς ἐπικεφαλῆς τῆς πνευματικῆς κινήσεως, τοὺς διοικοῦντας, δηλαδή, καὶ τοὺς διδάσκοντας, εἰς τὰς διαφόρους πλευρὰς τοῦ θρησκευτικοῦ ἔργου. Ἐφράται τοῦ Θεοῦ εἶναι ὅλοι, δσοι, κατὰ κάποιον οἰονδήποτε τρόπον, συμμετέχουν εἰς τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ, εἴτε ὡς ἀπλὰ μέλη τῶν διαφόρων θρησκευτικῶν ὁμάδων, εἴτε καὶ ὡς ἀπλοῦ μαθηταὶ ἢ ἀκροαταὶ τῶν ὅποιουδήποτε τύπου θρησκευτικῶν μαθημάτων καὶ ὄμιλιαν. Καὶ εἶναι ἀδύνατον, νὰ ἐπιτύχουν αἱ προσπάθειαι, τῶν ὑπευθύνων, ὃσονδήποτε καλαὶ καὶ τελειοποιημέναι, χωρὶς τὴν πνευματικὴν σύμπραξιν ἐκείνων, ποὺ εἶναι ὁ «ἀγρός», εἰς τὸν ὅποιον σπείρεται ὁ καλὸς «σπόρος». Διὗτι ἀπὸ τὴν δεκτικότητα αὐτοῦ τοῦ ἀγροῦ ἔξαρταται ἡ βλάστησις καὶ ἡ καρποφορία τοῦ σπόρου, ὅπως πολὺ ὠραῖα τὸ λέγει ὁ Κύριος εἰς τὴν σημερινὴν Του Παραβολὴν.

*

Χρειάζεται, ἐπομένως, νὰ στραφῇ πρὸς τὸν Οὐρανὸν ὁ νοῦς καὶ ἡ καρδία ὅλων ἀνεξαιρέτως, καὶ νὰ ζητηθῇ δι' ὅλων ὁ φωτισμὸς καὶ ἡ ἐνίσχυσις τοῦ Τύπλου, ἡ χάρις καὶ ἡ εὐλογία Του, ἡ ὅποια θὰ αὐλακώσῃ τὰς ψυχάς, διὰ νὰ δεχθοῦν ἀποτελεσματικὰ τὴν ἀγίαν Σποράν, καὶ ἡ ὅποια θὰ τὴν ποτίσῃ ἔπειτα καὶ θὰ τὴν θερμάνῃ, διὰ νὰ ζωογονηθῇ καὶ νὰ δώσῃ τὸν ἐλπίζομενον καστόν. Καὶ χρειάζεται ἀκόμη ὁ κάθε ἀκροατὴς τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, ὁ κάθε μαθητὴς τοῦ Εὐαγγελίου, κάθε ὅπωσδήποτε ἐρχόμενος εἰς ἐπαφὴν μὲ τὸ ἔργον τοῦ Κυρίου, νὰ θελήσῃ, πράγματι, νὰ διφελθῇ, νὰ καταβάλῃ διηνεκῆ καὶ ἀδιάκοπον προσπάθειαν, διὰ νὰ ἀναδειχθῇ ἔξιος τῆς εὐλογίας καὶ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ· νὰ ἀσκήσῃ συνεκῆ ἐπαγγύπνησιν ἐπὶ τοῦ Ιδίου τοῦ ἑαυτοῦ του· μὲ εἰλικρίνειαν ν' ἀναγνωρίζῃ τὰς ἐλλείψεις καὶ τὰς πτώσεις του καὶ νὰ ἐπιζητῇ τὴν θεραπείαν των καὶ τὴν ἀνόρθωσίν του· μὲ προθυμίαν νὰ συμμορφώνεται πρὸς τὰς ὑποδείξεις, τὰς παρανέσεις, τὰς συστάσεις, τὰς συμβουλάς, ποὺ ἔχουν σχέσιν μὲ τὴν κατάστασίν του.

Μὲ αὐτὰς τὰς σκέψεις καὶ μὲ αὐτὴν τὴν ἀγίαν πρόθεσιν καὶ ἀπόφασιν δὲ προχωρήσωμεν, εἰς τὸ ξνομα τοῦ Θεοῦ, εἰς τὴν νέαν αὐτὴν περίοδον τῆς πνευματικῆς ἐργασίας, ποὺ ἀρχίζει ἀπὸ σῆμερον. Καὶ κανεὶς δὲ μὴ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸν ἑαυτόν του νὰ μείνῃ μακρὰν ἀπὸ αὐτὴν τὴν Ιερὰν προσπάθειαν, εἰς τὴν ὅποιαν καλεῖται ὁ καθεὶς νὰ θέσῃ ὅ, τι ἔχει εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς ἀγίας Του Ἐκκλησίας.

20ν

Τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα.

Μετὰ τὴν λήξιν πλέον τῶν θεριῶν διακοπῶν, ἡ λειτουργία τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων τῆς Ἐκκλησίας μας ἐπαναλαμβάνεται ἀπὸ τῆς ση-

μερινῆς Κυριακῆς τοῦ «Σπορέως», κατὰ τὰ ἀπὸ ἑτῶν καθιερωμένα, διὰ τὸ νέον σχολικὸν ἔτος 1959 - 1960. Ἀπευθυνόμεθα δὲ τοὺς ίδιαιτέρως πρὸς τοὺς γονεῖς, ποὺ ἔχουν παιδὶα ἡλικίας 10-18 ἑτῶν, καὶ τοὺς παρακαλοῦμεν — διὰ τὸ ίδικόν των συμφέρον καὶ διὰ τὸ συμφέρον τῶν ίδιων τῶν παιδιῶν των — νὰ δεῖξουν ἐνδιαφέρον, τόσον διὰ τὴν ἐγγραφήν των εἰς τὰ ἀνάλογα διὰ τὴν ἡλικίαν των Κατηγητικὰ Σχολεῖα τῆς Ἐνορίας των, ὅσον καὶ διὰ τὴν τακτικὴν ὑπ' αὐτῶν παρακολούθησιν τῶν μαθημάτων. Μὲ κάθε τρόπον δὲ νὰ τὰ ὑποβοηθοῦν — σύμφωνα, ἀλλωστε, μὲ τὸ καθηκόν ποὺ ἔχουν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ — εἰς τὴν ἐμπρακτὸν ἀσκήσιν εἰς ὅσα διδάσκονται ἔκει.

Τὸ Κατηγητικὸν Σχολεῖον δὲν ἔχει σκοπὸν μήτε νὰ ἀποξενάσῃ τὰ παιδιὰ ἀπὸ τὸν κόσμον, μήτε νὰ ὑποκαταστῇ τὸ Δημόσιον Σχολεῖον. Σκοπός του εἰναι νὰ δώσῃ εἰς τὰ παιδὶα τὰς ἀφορμὰς, διὰ νὰ ἐμβαθύνουν περισσότερον εἰς ὅσα διδάσκονται εἰς τὸ Σχολεῖον των, ἐν σχέσει μὲ τὴν θρησκευτικὴν καὶ ἡθικὴν ζωήν, καὶ νὰ τὰ διευκολύνῃ εἰς τὸ νὰ ζήσουν, πράγματι, καὶ νὰ ἐφαρμόσουν εἰς τὴν καθημερινὴν πρᾶξιν τὴν χριστιανικὴν διδασκαλίαν, ὅπως τὴν παρέλαβε καὶ τὴν διετήρησε καὶ τὴν ζῆ ἡ Ὁρθόδοξος Ἐλληνικὴ Ἑκκλησία. Καθοδηγεῖ τὸ Κατηγητικὸν Σχολεῖον τὴν νεαρὰν ἡλικίαν εἰς τὸν τρόπον τῆς ὁρθῆς — ὑπὸ τὸ γνήσιον χριστιανικὸν πνεῦμα — ἀντιμετωπίσεως τῶν προβλημάτων τῆς ζωῆς καὶ εἰς τὴν πραγματικὴν «ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ» λατρείαν τοῦ Θεοῦ. Τοιουτοτρόπως θὰ γίνουν καλοὶ Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί, καλοὶ Ἐλληνες καὶ καλοὶ ἀνθρώποι, χρήσιμοι εἰς τοὺς ἑαυτοὺς των, εἰς τὰς Οἰκογενείας των, εἰς τὴν Κοινωνίαν, εἰς τὸ Ἐθνος καὶ εἰς τὴν Ἀνθρωπότητα, ἐν γένει.

Πέρυσιν εἰς ὅλην τὴν Ἐλληνικὴν Ἐπικράτειαν, φροντίδι τῶν κατὰ τόπους Σεβ. Ἱεραρχῶν καὶ ὑπὸ τὴν καθοδηγήσιν καὶ ἐποπτείαν αὐτῶν, ἐλειτούργησαν 7.774 Κατηγητικὰ Σχολεῖα, ἐκ τῶν δυοίων 1729 ἀρρένων, 1566 θηλέων, 4.161 μικτά, 298 ἐργάζομενων. Οἱ ἀριθμοὶ αὐτοί, οἱ ὄποιοι ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος αὐξάνουν, μαρτυροῦν τὴν μεγάλην ἐξάπλωσιν τοῦ θεσμοῦ τούτου χάριν τοῦ δυοίου εἰς ὅλας τὰς Ἐπαρχίας τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἐλλάδος διαπανοῦν τὰ κατὰ Μητροπόλεις Τοπικὰ Παραρτήματα τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ὑπὸ οἰονδήποτε πρόγραμμα καὶ ἀν ἐργάζονται ταῦτα. Αὐτὸ δὲν ἴσχυει διὰ τὴν Κρήτην μόνον καὶ τὴν Δωδεκάνησον, διότι ἐκεῖ δὲν ἴσχυει δὲ περὶ Ἀποστολικῆς Διακονίας Νόμος καὶ δὲν ὑπάρχουν Τοπικὰ Παραρτήματα ταῦτης εἰς τὰς ἐκεῖ Ἡ. Μητροπόλεις καὶ Ἐπισκοπάς.

Διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν Κατηγητικῶν Σχολείων ἐργάζονται οἱ Ἱεροκήρυκες τῶν Ἡ. Μητροπόλεων, οἱ Ἐφημέριοι τῶν οἰκείων Ἐνορίων, αἱ Διακόνισσαι ὅπου ὑπάρχουν, οἱ θεολόγοι Καθηγηταὶ τῶν Γυμνασίων τοῦ Κράτους, ἀλλοι θεολόγοι, συνεργάζομενοι μὲ τὰς Ἡ. Μητροπόλεις, φοιτηταὶ τῆς Θεολογίας, εἰδικῶς καταρτιζόμενοι διὰ τὸ ἐργον τοῦτο, καὶ πλῆθος ἀλλων νέων

καὶ νεανίδων μὲν θρησκευτικὴν μόρφωσιν καὶ ζῆτον, καθὼς καὶ διμάδες ἀνδρῶν, κυριῶν καὶ δεσποινίδων, ποὺ ἀποτελοῦν τὰς Ἐφορίας τῶν διαφόρων Κατηγητικῶν Σχολείων.

Συνεργάτης, ἐπίσης, τῶν Κατηγητικῶν Σχολείων, καὶ μάλιστα ἀπὸ τοὺς σημαντικωτέρους, ἡμπορεῖ νὰ γίνῃ κάθε Ἐνορίτης, ποὺ θέλει νὰ ἐνδιαφερθῇ μὲ δόπιονδήποτε τρόπον, ἐγκρινόμενον ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλά, πρὸ πάντων, κάθε γονεύς, πατέρας καὶ μητέρα, ποὺ ἔχουν παιδιά διὰ τὸ Κατηγητικὸν Σχολεῖον, καθὼς καὶ οἱ μεγαλύτεροι ἀδελφοὶ καὶ ἀδελφαὶ τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν. Αὐτὴ δὲ ἡ συνεργασία τῶν γονέων καὶ τῶν μεγαλυτέρων ἀδελφῶν συνίσταται εἰς τὴν προτροπὴν καὶ ἐνθάρρυνσιν τῶν μαθητῶν — δπως προείπομεν — διὰ τὴν τακτικὴν τῶν φοίτησιν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διδασκομένων, καθὼς καὶ εἰς τὴν τακτικὴν παρακολούθησιν τῆς φοιτήσεως καὶ τῆς προόδου τῶν καὶ εἰς τὴν συνενόησιν μὲ τὸν Ἐφημέριον καὶ μὲ τὸν Κατηγητὴν ἢ τὴν Κατηγήτριαν διὰ κάθε ζήτημα, ποὺ ἔχει σχέσιν μὲ τὴν ουμπεριφορὰν τῶν παιδιῶν.

Ο “ΗΜΕΡΟΔΕΙΚΤΗΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ,, ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1960

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

‘Α φιερω μένος
εἰς τὴν Ἐλληνικὴν Οἰκογένειαν.

Περιέχει, ἐκτὸς τῆς συνήθους ἡμερολογιακῆς ὥλης, καὶ καθημερινὰ καθοδηγητικὰ σημειώματα, ἀναφερόμενα εἰς τὴν ιερότητα τοῦ γάμου καὶ τῆς οἰκογενείας, εἰς τὰ καθήκοντα τῶν συγκροτούντων αὐτήν, ὡς καὶ εἰς τὴν πρέπουσαν ἀγωγὴν τῶν παιδιῶν. Συνοδεύεται ὑπὸ καλλιτεχνικοῦ χρυσοποικίλτου πλαισίου, κοσμουμένου διά βιζαντινῆς εἰκόνος τῆς Θεοτόκου.

TIMATAI (μετὰ πλαισίου) δρχ. 10.

Εἰς διμαδικάς παραγγελίας Ἐνοριῶν παρέχεται ἕκπτωσις 20%

ΑΔΕΛΦΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἄγαπητέ μου ἐν Χριστῷ ἀδελφέ,

Στὸ προηγούμενο γράμμα σοῦ μίλησα γιὰ προπαρασκευὴ πρὶν γονατίσης καὶ δεχθῆς ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Ἀρχιερέως τὴν Χάρι τῆς Ἱερωσύνης. Ἐμεῖς οἱ παληότεροι, αὐτὰ πήραμε ἀπὸ τὸν Γέροντά μας καὶ αὐτὰ ζέρουμε. Μοῦ φαίνεται πῶς ἔτσι εἶναι καὶ τὸ σωστό. Εἶναι βέβαια, ἡ τούλαχιστον πρέπει νὰ εἶναι, ἡ ζωὴ τοῦ Χριστιανοῦ μιὰ κατὰ Πιστού, ἀδιάλειπτος προσευχή, (Θεσσ. ε' 17), ποὺ δὲν σημαίνει παρὰ τὴν αἰχμαλωσία τοῦ μυαλοῦ καὶ τῆς καρδιᾶς ἀπὸ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ. Γιατί, ἀλλοίμονον ἔαν τὰ μυαλά μας δὲν εἶναι συμμαζεμένα ἀπὸ τὸν κόσμο καὶ τὶς ἀπαιτήσεις του καὶ ἡ καρδιά μας δὲν φιλοξενεῖ σᾶν φάτνη τὸν Ἰησοῦν. "Ομως οἱ βιοτικὲς μέριμνες καὶ ἐπαγγελματικὲς ἀσχολίες, ὁ παρασιτικὸς θόρυβος τῆς ζωῆς καὶ δλη μας ἡ θυμικὴ κατάστασις ἀφήνουν κάτι ἐπιστρώματα ποὺ θέλουν εἰδικὸ ξεσκόνισμα. Καὶ τοῦτο τὸ πετυχαίνει κάθε πιστὸς στὶς δύες τῆς μονώσεως στὸ «ταμεῖον» του, μὲ τὴν κατὰ μόνας προσευχή, δπου βρίσκει στὴ γαλήνη εὐκαιρία νὰ ζωντανέψῃ μπροστά του τὸ Θεό του καὶ νὰ προβάλῃ τὶς ἀδυναμίες του, καὶ νὰ πάρῃ νέες δυνάμεις γιὰ τὸν ἄγῶνα τοῦ ψυχικοῦ καθαρισμοῦ στὸ καθρέφτισμά του πρὸ τοῦ θείου μεγαλείου. Ἰδιαίτατα ὅμως, προκειμένου νὰ γίνη Ἱερεὺς ποὺ θὰ κληθῇ νὰ θεραπεύσῃ ἀρρώστους, νὰ φωτίσῃ σκοτισμένους, νὰ ἀνορθώσῃ πεσμένους, νὰ καθαρίσῃ λεπρούς, νὰ μαζέψῃ τὰ πλανεμένα πρόβατα στὴν μάνδρα τοῦ Χριστοῦ, νὰ καταρτίσῃ τὸ Σῶμα τοῦ Κυρίου, χρειάζεται μιὰ εἰδικὴ προπαρασκευὴ. "Ετοι καὶ ἔκει θὰ τοῦ μιλήσῃ ὁ Θεὸς ἀν πράγματι προορίζεται γιὰ τὸ ἀξίωμα τῆς Ἱερωσύνης ἀπὸ τὴν κοιλιὰ τῆς μάννας του, ὅπως ἔγινε καὶ μὲ τὸν Ἀπόστολον (Γαλ. α' 15). Θὰ μιλήσῃ τότε ὁ Θεὸς στ' αὐτὶ τῆς ψυχῆς τοῦ ὑποψηφίου, δπως μιλοῦσε μέσω νεφέλης στ' αὐτὶ τοῦ Ἀρχιερέως στὰ ἄγια τῶν Ἅγιων. Δὲν πρόκειται περὶ ἐκλογῆς ὑποψυγίου, οὔτε περὶ οἰασδήποτε μηχανῆς καὶ ἐργαλείου γιὰ τὴν καθημερινή μας δουλειά. Ἀλλὰ περὶ Ἱερουργοῦ, τονίζουμε, τῶν τοῦ Θεοῦ Μυστηρίων, ποὺ θὰ συγκροτήσουν ψυχικὰ τὸν ἀνθρωπὸ καὶ θὰ σώσουν τὴν ἀθάνατη ψυχή του. Μὰ πῶς θὰ μιλήσῃ ὁ Θεός, αὐτὸ δὲν εἶναι δικό σου ζήτημα, οὔτε καὶ δικό μου. Μὲ τὴν προπαρασκευὴ ποὺ ζητεῖ ἡ Ἐκκλησία ἀπὸ ἔκεινον ποὺ ἔρχεται νὰ ἵερωθῇ, προετοιμάζει, προδιαθέτει τὸν δλον ἀνθρωπὸ νὰ δεχθῇ τὴν Χάρι τῆς Ἱερωσύνης. "Αν γιὰ κάθε μας κοσμικῆς φύσεως ὑπόθεσι ἀπαιτεῖται ψυχικὴ μετοχή, ἔνα εἶδος, ἀς ποῦμε «κεφιοῦ» στὸ τραπέζι, σὲ κοσμικὸ γάμο, καὶ πρόσκαιρη χαρὰ κλπ., γιὰ

νὰ ὑπάρξῃ μιὰ ἀνταπόκρισι στὸ κάλεσμά μας καὶ στὴν ἀποδοχὴ τοῦ συγκατάθεσις δόλόψυχη, πολὺ περισσότερο ὅταν πρόκειται νὰ ἴερωθῇ ὁ Χριστιανός. Δὲν ἔρχεται σὲ τραπέζι κυρίου ἀπλὸ ἢ σὲ κοσμικὸ γάμο καὶ πρόσκαιρη χαρά, ἀλλὰ σὲ τραπέζι τοῦ Χριστοῦ, σὲ χορὸ Ἀγγέλων, σὲ χαρὰ πνευματικὴ τῆς Ἐκκλησίας μας ὅλης. Νὰ γιατὶ πρέπει ἡ ἔπρεπε νὰ προηγηθῇ ἡ ψυχικὴ προπαρασκευή. Δὲν ξέρω τὶ συνέβη μὲ σένα ἢ μόνοι μὲ διαβάζεις ἢ θὰ συμβῇ μ' ἐκεῖνον ποὺ θὰ θελήσῃ νὰ γίνη ἴερεύς. "Ομως ἡ ψυχικὴ προπαρασκευὴ — νηστεία, προσευχή, μόνωσις, αὐτοσυγκέντρωσις — εἶναι ἐκ τῶν ὄντων οὐκ ἀνέντι ποὺ λένε οἱ γραμματισμένοι μας. Θὰ μοῦ εἰπῆς; 'Εφ' ὅσον ὁ Πνευματικὸς μοῦ ἔδωσε τὴ συμμαρτυρία καὶ μὲ κρίνει κατάλληλο νὰ δεχθῶ τὴ Χάρι τῆς Ἱερωσύνης, θὰ ἀπωθηθῇ αὐτῇ, ἀν δὲν προηγηθοῦν αὐτά; Αὐτὸ δὲν τὸ γράφω οὔτε καὶ τὸ πιστεύω. Εἴπα πώς χρειάζεται προπαρασκευὴ γιὰ τὶς ἴερες προσωπικές σου συγκινήσεις ποὺ θὰ σου ἀφήσουν βαθείες ἐντυπώσεις σ' ὅλη σου τὴ ζωή. 'Ἐντυπώσεις ἀρχῶν καὶ δεσμῶν ἀκαταλύτων ποὺ τὸ συναίσθημα κρατοῦν πάντοτε σὲ ὑψηλότερο βαθμὸ θερμότητος μέσα στὴν ἴερατικὴ φωτιὰ ποὺ θὰ βρεθῆς. Εἶναι καὶ τοῦτο μιὰ μεγάλη πρόσθετη δύναμι γιὰ τὸ ἀνθρώπινο στοιχεῖο μας. Εἴμεθα ἀνθρωποι μὲ ἔναν κόσμο ἀνωτέρων καὶ κατωτέρων αἰσθημάτων, κοσμικῶν καὶ ἀγγελικῶν. "Οταν κανεὶς ἔρχεται ἔτσι προετοιμασμένος καὶ γονατίζῃ στὸ ἄγιο Θυσιαστήριο καὶ νοιάθῃ τοῦ Ἀρχιερέως μας τὸ Χέρι νὰ εἶναι ἀκουμπισμένο ἐπάνω στὸ κεφάλι μας πατρικὰ ἀλλὰ καὶ μὲ φόβο Θεοῦ; αὐτὰ τὰ δάκρυα ποὺ καυτερὰ βγαίνουν ἀπ' τὰ μάτια μας εἶναι δάκρυα γνήσια, καρδιᾶς εὐγνωμονούσης, γιὰ τὴ μεγάλη δωρεά τοῦ Ἀγίου Πνεύματος. Αὐτὰ δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ λησμονηθοῦν. Δὲν μιλῶ γιὰ τυχὸν ἀναισθήτους οὔτε γιὰ τοὺς ἐπαγγελματίας τῶν πρώτων κατηγοριῶν. 'Αλλὰ γιὰ σένα ποὺ ήξερες ἡ ξέρεις τὶ ζητᾶς.

Μοῦ μίλησες γιὰ τὴ «Συμμαρτυρία» σᾶν ἀπαραίτητο τεκμήριο τῆς ἀγίότητος τοῦ ὑποψήφιου Ἱερέως. Καὶ πραγματικὰ αὐτή, ποὺ εἶναι μιὰ ἔνορκος βεβαίωσις τοῦ Πνευματικοῦ Πατρός, ἔρχεται ὡς στοιχεῖον σοβαρώτατον γιατὶ ἀναλαμβάνει τὴν εὐθύνη ἐκεῖνος ποὺ θὰ σου τὸ δώσῃ. Δὲν εἶναι, βλέπεις κανένα πιστοποιητικό, δπως τὰ ἀλλα, κοινό. Δὲν θέλω νὰ πιστέψω ἀδελφέ, πώς αὐτὸ τὸ φοβερό, ἵερὸ ἔγγραφο ποὺ εἶναι, εἴπα, ἔνορκος καὶ ἐνώπιον τοῦ Ἐσταυρωμένου βεβαίωσις, περὶ τῆς καταλληλότητος τοῦ ὑποψήφιου, εἶναι ἀπλοῦν ἔγγραφο ἀντιγραμμένο ἀπὸ τὴ λειτουργικὴ Φυλλάδα. Πιστεύω πώς ἐδόθη ἐν γνώσει τῆς σημασίας του καὶ τῶν συνεπειῶν του. Καὶ αὐτὴ ἡ περίπτωσις ἀφορᾶ πρωτίστως τὸν Πνευματικὸ στὸν ὅποιον ἐξομολογεῖται, τακτικὰ «ὅ μέλλων ἴεροῦσθαι.» Δὲν εἶναι δμως κι' αὐτὸς ὁ ἰδιος ἀνεύ-

θυνος, ἀμέτοχος, ὡς ἔξομολογούμενος, γιατὶ μπορεῖ νὰ κρύψῃ τὸ ἀμαρτήματα ποὺ εἶναι κωλυτικὰ τῆς Ἱερωσύνης, ἀπὸ τῆς κανονικῆς πλευρᾶς, τὰ θανάσιμα, λεγόμενα ἀμαρτήματα. Γιὰ τὸν τίμιο, τὸν θεοφοβούμενον ἀνθρώπο, δὲν ἐγείρεται ζήτημα. Ἀλλ’ ὅμως γλιστροῦν στὴν Ἱερωσύνη, εἴπαμε, καὶ τὰ «χέλια» μὲ τὴν κουτὴ σκέψι πώς ἡ «Συμμαρτυρία» εἶναι τυπικὸ χαρτὶ ποὺ συμπληρώνει τάλλο. Δὲν εἶναι ἔτσι ὅμως. Γιατὶ, ἀν θυμᾶσαι ἡ «Συμμαρτυρία» λέγει τάδε:

«Οἱ τὰ πάντα καλῶς διαταξάμενοι Θεοκήρυκες Ἀπόστολοι, καὶ ὁ μετ’ αὐτοὺς τῶν θεοφόρων Πατέρων Σύλλογος, κανονικῶς ὥρισαν, μηδένα τοῦ θείου βαθμοῦ τῆς Ἱερωσύνης καταξιοῦσθαι δίχα πολλῆς ἐρεύνης καὶ ἀκριβοῦς ἔξετάσεως, ἵνα μὴ ὑπὸ ἀναζίων τὰ θειότατα τελεσιουργῶνται· προσελθόν τοίνυν ἐμοὶ καὶ ὁ κατὰ πνεῦμα μοι υἱὸς, Τάδε, ἐκ Χώρας, τῆς Τάδε, ἐζήτησε λαβεῖν τὸ μέγα τῆς Ἱερωσύνης ἀξίωμα· δὸν καὶ στήσας ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς εἰκόνος τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τὰ βάθη τῆς καρδίας αὐτοῦ ἐρευνήσας, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ παρ’ ἄλλων ἀξιοπίστων ἀνδρῶν πληροφορηθείς, τῶν εἰδότων τὴν αὐτοῦ πολιτείαν καὶ μηδὲν εὑρών ἐν αὐτῷ κατὰ νόμους κωλῦον, μαρτύρομαι αὐτὸν ἀξιον τῆς Ἱερωσύνης ὅντα καὶ τέλειον τῇ ἡλικίᾳ, καθὼς οἱ Ἱεροὶ Κανόνες διακελεύουσιν.

«Οθεν ἔδόθη τὸ παρὸν εἰς ἔνδειξιν, κεκυρωμένον ἰδίᾳ ἐμῇ ὑπογραφῇ, καὶ μαρτυρίαις, ὃν προείρηκα ἀξιοπίστων μαρτύρων.»

Σ’ ἐρωτῶ: Εἶναι ἀπλὸ χαρτὶ, συμπληρωματικό, αὐτό; Εἶναι λόγια στὴ γραμμὴ τῆς στεγνῆς τυπικότητος, χωρὶς νόημα καὶ οὐσία καὶ βάθος, καί, πρὸ παντός, εὐθύνη γι’ αὐτὸν ποὺ τὸ ἔδωσε καὶ γι’ αὐτὸν ποὺ τὸ ἔλαβε; «Ὑπῆρξαν, ἵσως, ἀνθρώποι, ποὺ πληρώθηκαν καὶ πλήρωσαν γι’ αὐτό. Δὲν σημειώνω τὴν ἐκτροπή. Μιλῶ γιὰ τὴ δική σου, τὴ δική μου καὶ τοῦ ἐρχομένου νὰ ἱερωθῇ, εὐθύνη. Γιὰ τὸν Πνευματικὸ θά μιλήσουμε ἀλλοῦ, σὰν συζητήσουμε περὶ Ἱερωσύνης. Δὲν ὑπάρχει στὸ πνεῦμα αὐτὸν τῆς Συμμαρτυρίας ποὺ ἀφορᾷ ἀγαπητέ μου τὸ πρόσωπό σου, τὸ πρόσωπό μου καὶ κάθε Κληρικοῦ τὸ συνυπεύθυνον; Ἀπάντησε. «Ἐπῆγες, λέγει καὶ ζήτησες μόνος σου τὴ Συμμαρτυρία. Ὁ Πνευματικὸς σὲ ἔφερεν ἀντιμέτωπο στὴν Εἰκόνα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ νὰ εἰπῆς τὴν ἀλήθεια, ἀν πραγματικὰ κρίνης καὶ σὺ τὸν ἔσαυτό σου, γιὰ παπᾶ. Σοῦ ἔψαξε τὰ βάθη σου μὲ τὴν πνευματικὴν ἀνάκρισι, στηριχθεὶς δὲ στὴν εἰλικρίνειά σου καὶ στὰς ἔξωτερικὰς μαρτυρίας, σοῦ ὑπέγραψε τὸ ίστορικὸ αὐτὸν ἔγγραφο γιὰ νὰ κληρικοποιηθῇς. «Ἐτσι μ’ αὐτὸν τὸ χαρτὶ συμπληρώνεται ὁ κύκλος καὶ μπαίνει ὁ ὑποψήφιος Κληρικὸς στὴν τροχιὰ νὰ φθάσῃ στὸν ἱερὸ σκοπό. »Ακούσε τώρα στὰ παρακάτω.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟΝ “ΛΕΙΜΩΝΑ,, ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΟΣΧΟΥ

ΕΝΑ ΘΑΥΜΑ ΠΟΥ ΕΓΙΝΗΚΕ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ,
ΠΟΥ ΕΠΑΙΖΑΝΕ ΜΙΜΟΥΜΕΝΑ ΤΗΝ ΑΓΙΑΝ ΑΝΑΦΟΡΑΝ

‘Ο Γεώργιος ποὺ εἶναι ὑπαρχος τῆς χώρας τῶν
“Αφρων καὶ εἶναι ἔνας ἄνθρωπος φιλόχριστος καὶ
φιλόπτωχος καὶ ὑποστηρικτὴς τοῦ μοναχικοῦ βίου,
καὶ γι’ αὐτὸ τὸν εὐλογεῖ ὁ Θεὸς καὶ τοῦ στέλλει κάθε
του καλό, μᾶς διηγγήθηκεν αὐτό.

— «Στὴν περιφέρειά μου (ποὺ ἀνήκει στὴν Ἀ-
πάμεια, τὴ δεύτερην ἐπαρχία τῆς Συρίας), βρίσκεται
ἔνα χωριό, ποὺ τὸ λένε Δοναξό, καὶ ἀπέχει ἀπὸ τὴν
πολιτεία σαράντα μίλια μακριά.

Στὰ βουνὰ λοιπὸν καὶ στ’ ἀγριώματα τῆς περιο-
χῆς του, κι’ ὡς ἔνα μίλι ξέμακρα ἀπὸ τὸ χωριό, μερικὰ
παιδιά βοσκίζανε τὰ ζωντανά τους. Κι’ ὅπως εἶναι
τὸ φυσικὸ τῶν παιδιῶν καὶ τὸ κάνουν αὐτὸ συχνά,
θελήσανε καὶ τὰ παιδιὰ ἐκεῖνα νὰ παίξουνε, ὅπως τὸ
συνηθίζουνε. Εἴπανε λοιπὸν συναναμεταξύ τους ἐπάνω
στὸ παιγνίδι τους.

— ‘Ελᾶτε νὰ κάνωμε σύναξη, ὅπως γίνεται στὴν
Ἐκκλησίᾳ· καὶ νὰ κάνωμε κι’ ἐμεῖς θεία λειτουργία.

Κι’ ἐπειδὴ αὐτὸ ἀρεσε σ’ ὅλους, ἐδιάλεξαν ἔναν
ἀπ’ ὅλους τους καὶ τὸν ὥρισαν νὰ κάνῃ αὐτὸς τὸν παπᾶ·
κι’ ἄλλους δυὸ ἀκόμα, γιὰ νὰ κάνουν αὐτοὶ τὸ διάκο.
Ἐπήγανε δὲ καὶ βρήκανε μιὰ πέτρα, ποὺ τὸ ἐπάνω
της μέρος ἦταν ἵσιο καὶ στρωτό, κι’ ἀρχίσανε, ἔτσι,
τὸ παιγνίδι τους.

Σὰν νάτανε λοιπὸν ἡ πέτρα αὐτὴ ἀγία Τράπεζα,
ἐβάλανε ἐπάνω της τὰ ψωμιὰ ποὺ εἶχανε μαζί τους·
καὶ μέσα σ’ ἔνα πήλινο σκουτελικὸ ἐβάλανε κρασί.
Καὶ ὑστερα πήρανε θέσι κοντά της κι’ ἀπὸ τὶς δυό της
πλευρές· κι’ ὁ ἔνας ἔκανε τὸν ιερέα κι’ οἱ ἄλλοι δυὸ τὸ
διάκο.

"Αρχισε λοιπὸν ὁ παπᾶς νὰ κάνῃ τὴν προσκομιδή· κι' οἱ ἄλλοι δυό τους ἐκάνανε ἀέρα, μὲ τὰ φακιόλια τους. Συνέπεσε δέ, αὐτὸς ποὺ εἴπαμε πώς ἐκανε τὸν παπὰ νὰ ξέρῃ καλὰ ὅλα τὰ γράμματα τῆς ἀγίας ἀναφορᾶς. Γιατὶ τὸ συνηθίζουνε στὴν Ἐκκλησίᾳ μας νὰ μπαίνουν τὰ παιδιά τὴν ὥρα τῆς θείας Λειτουργίας μέσα στὸ ἱερὸν καὶ νὰ βοηθοῦνε τοὺς ἱερεῖς· καὶ γι' αὐτὸ μάλιστα, ἔπειτα ἀπὸ τοὺς κληρικούς, πρῶτα αὐτὰ παίρνουν τὴν ἀγία Μετάληψη. Ἐπειδὴ δὲ μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς ἔχουνε τὴ συνήθεια νὰ λένε δυνατὰ τὶς εὐχές, βρεθήκανε τὰ παιδιά, μὲ τὸ νὰ τὶς ἀκοῦνε συγνά, νὰ ξέρουνε καλὰ ἀπόξω ὅλες τὶς εὐχές τῆς ἀγίας ἀναφορᾶς.

"Οπως λοιπόν, παίζοντας, ἐκάνανε τὰ πάντα σύμφωνα μὲ τὴν ἐκκλησιαστικὴ τάξι, προτοῦν' ἀρχίσουνε νὰ μελίζουνε τοὺς ἄρτους σὲ μικρὰ κομματάκια, ἔπειτεν ἀστροπελέκι ἀπὸ τὸν οὐρανὸν κι' ἐκαμε καὶ τὴν προσκομιδὴ τους κάρβουνο, μὰ κι' ὀλόκληρη τὴν πέτρα στάκτη καὶ σκονόβολο. Καὶ σὲ τέτοιο μάλιστα σημεῖο, ποὺ δὲν ἀπόμεινε χνάρι, οὔτε ἀπὸ τὴν προσκομιδὴ τους, οὔτε κι' ἀπὸ τὴν πέτρα.

"Οταν εἴδανε τὰ παιδιά νὰ γίνη τ' ἀναπάντεχο καὶ ξαφνικὸ αὐτὸ πρᾶγμα, τάπιασε σύγκορμα φόβος καὶ τρόμος, κι' ἐπέσανε μισοπεθαμένα καταγῆς, χωρὶς νὰ μποροῦνε νὰ κουνηθοῦνε, οὔτε καὶ νὰ βγάλουνε τσιμουδιά.

'Ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἐγύρισαν στὸ χωριὸ στὴν ὥρα ποὺ συνήθιζαν πάντα, παρὰ ἔξακολουθοῦσαν νᾶναι ἀλαλιασμένα καὶ ξαπλωμένα κατάχαμα, ἐβγῆκαν οἱ γονιοί τους νὰ τ' ἀναζητήσουνε καὶ νὰ ἴδοῦνε ποιὸς εἰναι ὁ λόγος, ποὺ δὲν ἤλθανε, ὅπως τῶκαναν πάντα τους. Καὶ ψάχνοντας, τὰ βρήκανε ποὺ ἤτανε πεσμένα καταγῆς, χωρὶς νᾶχουνε τὴ μπόρεση, οὔτε νὰ μιλήσουν, οὔτε καὶ νὰ τοὺς γνωρίσουνε, ποὺ στεκόντανε μπροστά τους.

Κι' ὅταν τὰ εἴδανε ἔτσι μισοπεθαμένα, ἐσήκωσεν ὁ καθένας τὸ παιδί του στὴν πλάτη του, καὶ τὰ φέρανε

στὸ χωριό. Καὶ βλέποντάς τα σὲ τέτοιο χάλι καὶ σὲ τέτοια παραλόγιαση, ἐσάστιζαν· ἐπειδὴ δὲν μπορούσανε νὰ μάθουνε καὶ νὰ ἐξηγήσουνε ποιὰ ἥτανε ἡ ἀφορμὴ τῆς παραλόγιασής των αὐτῆς.

Δὲν ἔπαινσαν λοιπὸν νὰ τὰ ρωτοῦν ὅλη τὴν ἡμέρα· μὰ δὲν τοὺς ἔδιναν καμμίαν ἀπάντηση. Κι' ἔτσι, δὲν ἐστάθηκε βολετὸν νὰ μάθουν τίποτα ἀπὸ τὰ ὅσα τοὺς συνέβηκαν, ὡς ὅτου ἐπέρασεν ὀλόκληρη ἡ ἡμέρα καὶ ἡ νύκτα ἐκείνη. Καὶ τότε μονάχα ἤλθαν στὰ σύγκαλά τους τὰ παιδιά· καὶ τοὺς διηγήθηκαν τὰ πάντα· καὶ πῶς ἐγίνηκαν, τὰ ὅσα ἐγίνηκαν.

Ἐπήρανε λοιπὸν οἱ γονιοὶ τὰ παιδιά τους, πήρανε μαζί τους καὶ τοὺς νοικοκυρέους τοῦ ὑποστατικοῦ ἐκείνου, κι' ἐπήγανε ἐκεῖ ποὺ ἐγίνηκε τὸ παράδοξον αὐτὸν θαῦμα· καὶ τὰ παιδιά τους ἀνιστορήσανε τὸ πῶς συνέβηκε, καὶ τοὺς ἐδείξανε καὶ τὰ σημάδια ἀπὸ τὸ ἀστροπελέκι ποὺ ἔπεσεν ἀπὸ τὸν Οὐρανό.

Αὐτοὶ λοιπὸν σὰν τὸ ἄκουσαν αὐτὰ κι' ἄμα εἶδανε, μὲ τὰ μάτια τους, κι' ἐπεισθήκανε πῶς πραγματικὰ ἔτσι γίνηκε, ἐπήγανε, ὅλοι μαζί, στὴν πολιτεία καὶ διηγήθηκαν τὰ πάντα στὸ Δεσπότη.

Κι' αὐτὸς ἐθαύμασε τὸ μεγαλεῖο τῶν ὅσων ἄκουσε· καὶ μαζὶ μ' ὅλο του τὸν κλῆρο ἐβγῆκε κι' ἐπῆγε στὸ μέρος αὐτό.

Κι' ἐκεῖ, ἀφοῦ εἶδε τὰ παιδιά· κι' ἄκουσε κι' ἀτός του ἀπὸ τὸ στόμα τους τὰ ὅσα γίνηκαν· κι' ἀφοῦ εἶδε καὶ μὲ τὰ μάτια του τὰ σημάδια τῆς φωτιᾶς τοῦ Οὐρανοῦ, τὰ μὲν παιδιά τέβαλε σὲ Μοναστήρι. Στὸ μέρος δὲ αὐτὸν ἔκτισεν ἄγια Μονή· καὶ στὸ μέρος ἐκεῖνο ποὺ ἔπεσεν ἡ φωτιὰ ἔκτισε τὴν Ἐκκλησιὰ καὶ ὑψώσε τὸ ἄγιο Θυσιαστήριο.

Μᾶς ἔλεγε δὲ ὁ Ἰδιος ὁ ἄρχοντας Γεώργιος, πῶς εἶδεν ἔνα ἀπὸ τὰ παιδιά ἐκεῖνα στὸ Μοναστήρι αὐτό, ποὺ συνέβηκε τὸ ἀγγελικὸν ἐκεῖνο θαῦμα ποὺ μᾶς διηγήθηκεν ὁ φιλόχριστος Γεώργιος.

Μετάφραση ΘΕΟΔΟΣΗ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ

ΙΕΡΑ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΑ

ΜΙΑ ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗΝ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

ΚΑΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΝΑΟΝ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

‘Η συγκίνησις καὶ τὸ δέος τῶν ἐπισκεπτῶν

Διασχίζουμε τὴν Κορινθίαν. Τὸ πέρασμα ἀπὸ τὴν περιοχὴν αὐτὴν τοῦ ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν ἐσκόρπισε τὴν θεία εὐλογίαν εἰς τὴν γῆν της. Τὸ πράσινο χαϊδεύει τὴν ὅρασιν καὶ τὰ πλούσια ἀμπέλια τῆς καθώς ἀπλώνονται δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ δίνουν τὴν εἰκόνα τῆς γονιμότητος τῆς καλλιεργημένης ἀπέραντης ἔκτασεως. Σ' αὐτὸν τὸν δρόμον ποὺ ἀρχίζει ἀπὸ τὸ στόμιο τοῦ Ἰσθμοῦ καὶ συνεχίζει πρὸς τὸ Αἴγιον ἡ ιστορία μπερδεύεται εἰς τὴν σκέψιν. Τὸ ἀρχαῖο πνεῦμα συμβαδίζει μὲ τὸ Ἑλληνοχριστιανικὸ καὶ κυριαρχεῖ σήμερα τὸ πνεῦμα τῆς χριστιανικῆς θρησκείας. Οἱ ἐκκλησίες ποὺ ὑψώνουν τὰ καμπαναριά τους καὶ ἄλλες ποὺ ἀνεγείρονται μαρτυροῦν τὴν προστήλωσιν τοῦ πληθυσμοῦ πρὸς τὴν θρησκείαν. ‘Η ἐπισκεψις στὴν μεγαλόπρεπη ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἀγίου Παύλου ἀποτελεῖ τὴν εὐλαβικὴν ἐπιθυμίαν ὅλων τῶν ξένων ἐπισκεπτῶν, ποὺ διασχίζουν τὴν περιοχὴν αὐτὴν τῆς πλουσίας Κορινθίας. Εἶναι ἔνα προσκύνημα πρὸς τὸ ὅποιον κατευθύνεται τὴν ἐποχὴν ἴδιως αὐτὴν πλῆθος χριστιανῶν ἐπισκεπτῶν ἀσχέτως δογματικῆς διαφορᾶς. ‘Ο ἀπόστολος Παῦλος παραμένει ὁ ἀπόστολος τῶν ἔθνῶν καὶ ἡ ἐπιβλητικὴ φυσιογνωμία του συγκινεῖ κάθε χριστιανικήν ψυχήν. Οἱ μεγάλοι σεισμοί, ποὺ ἐρήμωσαν πρὸ τριάντα ἐνὸς χρόνων τὴν Κορινθίαν, εἶχαν μεταβάλει σὲ ἐρείπια τὸν ναὸν τοῦ ἀποστόλου. ‘Η εὐλάβεια ὅμως τῶν ὁρθοδόξων ἀποδήμων καὶ ἡ δυναμικότης ἐνὸς μεγάλου ἀρχιερέως, τοῦ ἀειμνήστου Δαμασκηνοῦ, ἀνοικοδόμησαν τὸν ἐρειπωμένον ναὸν καὶ ἐπὶ τὸν χαλασμάτων του ὑψώθηκε ὁ σημερινὸς καθεδρικὸς ναὸς τῆς Κορίνθου. Οἱ ἐπισκέπται ποὺ ἀντικρύζουν τὸν ναὸν αὐτὸν αἰσθάνονται βαθύτατο ρῆγος. ‘Η ἀρχιτέκτονικὴ του ὑποβάλλει καὶ ἡ ιστορία του καθὼς περνᾶ ἀπὸ τὴν σκέψιν δημιουργεῖ μιὰ ψυχικὴν ἀνάτασιν. Τὸ πράσινο τοῦ αὐλογύρου του μὲ τὰ κηπάρια γύρω τὰ κεντημένα μὲ πλῆθος λουλουδιῶν ἀποτελοῦν ἔνα προθάλαμο εἰς τὸν ὅποιον ὁ ἐπισκέπτης τῆς ἐκκλησίας ἀποθέτει τὸν φόρτον καὶ τὴν μέριμναν τῆς καθημερινῆς του ζωῆς. Καὶ εἰς τὸν ναὸν αὐτὸν τοῦ ἀγίου Παύλου εἰσέρχεται μὲ εὐλάβειαν καὶ μὲ ἔξαγνισμένον τὸν ἑαυτό του. ‘Ισως ὀλίγες ἐκκλησίες ὁρθοδοξεῖς νὰ προκαλοῦν τὴν ἐντύπωσιν καὶ τὸ δέος ποὺ αἰσθάνεται ὁ ἐπισκέπτης κατὰ τὴν εἰσοδόν του. ‘Ο μακεδών ἀρχιτέκτων τοῦ ναοῦ, ὁ Ζάχος, κατώρθωσε εἰς τὴν κλασσικὴν λιτήν ἀρχιτεκτονικὴν γραμμὴν νὰ δώσῃ ἔνα ὑποβλητικὸ μεγαλεῖο εἰς τὸν ἀπέραντο χῶρον τοῦ

ναοῦ. Αύτὸ τὸ μεγαλεῖο τὸ ἔδοκίμασαν καὶ τὸ ἀνεγνώρισαν ὅσοι παρηκολούθησαν τὰς ἑορτὰς τοῦ Ἅγιου Παύλου καὶ παρέστησαν εἰς τὸν πανηγυρικὸν ἐστερινὸν τοῦ ὅποιου εἶχε προστῆ ὁ ἀείμνηστος Πατριάρχης Ἀντιοχείας Ἀλέξανδρος. Ἡ τελετουργία δημιουργεῖ μιὰ ἀσυνήθη μυσταγωγικὴ ἀτμόσφαιρα κάτω ἀπὸ τὴν ὅποιαν ἡ σκέψις καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ χριστιανοῦ δοκιμάζουν μίαν συγκινητικὴν ἀνάτασιν. Τὴν πρώτην ὅμως συγκίνησιν δοκιμάζει ὁ ἐπισκέπτης εἰσερχόμενος εἰς τὸ ἔξομολογητήριον ποὺ εύρισκεται δεξιὰ τοῦ νάρθηκος. Εἶναι ἑνας μικρὸς ἵερὸς χῶρος στὴν πόρτα τοῦ ὅποιου ὁ εἰσερχόμενος ἀναγινώσκει «Οὐκ αἰσχύνει δομολογῆσαι τὰς ἀμαρτίας σου». «Ἐνας μεγάλος ἐσταυρωμένος καὶ δύο τρία εἰκονίσματα — τοῦ ἄγιου Παύλου καὶ τοῦ ὄγίου Γερασίμου — καθηλώνουν μὲ τὴν σιωπὴλὴν ἀτμόσφαιράν τους τὸν εἰσερχόμενον δι' ἔξομολόγησιν.

Γονατισμένος μπροστὰ στὸν Ἐσταυρωμένον ἔξομολογεῖται εἰς τὸν ἔξομολόγον ἱερέα μὲ τὴν συναίσθησιν ὅτι δὲν είναι δυνατὸν οὔτε νὰ ψευσθῇ οὔτε καὶ νὰ ἀποκρύψῃ τὰ ἀνομήματά του. Ἔτσι ἔξερχόμενος τοῦ ἔξομολογητηρίου ὁ χριστιανὸς αἰσθάνεται ἐλαφρωμένην τὴν συνείδησιν του ἀπὸ τὸ βάρος τῶν ἀμαρτιῶν του. Καὶ κατὰ τὴν ἔξοδόν του ἀθέλητα σχεδὸν ἀντικρύζει εἰς τὸν ἀπέναντι τῆς θύρας τοῖχον μιὰν ἄλλην ἐπιγραφὴν συνιστῶσαν ὅτι «Ὕγιής γέγονας, μηκέτι ἀμάρτανε». Ἡ ἔμπνευσις τοῦ δημιουργοῦ τοῦ ἔξομολογητηρίου αὐτοῦ ἀποτελεῖ ἀναμφισβήτητα τὴν ὡραιοτέραν καὶ ἀποτελεσματικωτέραν ἔμπνευσι. Οἱ περαστικοὶ ἐπισκέπται δοηγούμενοι ὀπὸ τοὺς προχείρους ξαναγούς των εἰσερχόμενοι εἰς τὸ δωμάτιον αὐτὸ τῆς ἔξομολογήσεως δοκιμάζουν τὴν αὐτὴν συγκίνησην μὲ τὸν ἔξομολογούμενον.

*

Εἶναι προχωρημένο τὸ δεῖλι ὃταν ἐπισκεπτῷμεθα τὸν ναὸν τοῦ Ἅγιου Παύλου. «Ἐνα ἀπαλὸ ἡμίφως εἶναι διάχυτο σ' ὅλο τὸ ναό. «Ἐνας ἱερεὺς ψάλλει ψιθυρίζοντας σχεδὸν τὸν παρακλητικὸ κανόνα. Μόλις ἀντιλαμβανόμεθα τὰ λόγια του.

‘Απὸ τῶν πολλῶν μου ἀμαρτιῶν
ἀσθενεῖ τὸ σῶμα, ἀσθενεῖ μου καὶ ἡ ψυχή...

‘Η μορφὴ τοῦ ὄγίου Παύλου μᾶς ἀντικρύζει μὲ καλωσύνη καὶ ἀγάπη ἀπὸ τὸ εἰκονοστάσιό του. ‘Αν θὰ ἡμποροῦσε νὰ μᾶς μιλήσῃ θὰ ἐπεδείκνυε τὴν αὐτὴν καλωσύνη καὶ ἀγάπη του. ‘Ο λόγος του θὰ ἥταν ὅπως καὶ ἡ ἔκφρασις τοῦ προσώπου του. Θὰ ἐστηλίτευε ἀσφαλῶς μὲ τὸ χαμόγελό του πλήθισ τορεκτροπῶν καὶ στὶς ἐπισκέπτριες τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ ποὺ τιμᾶται μὲ τὸ ὄνομά του θὰ ὑπεδείκνυε ὅτι ἡ εἰσοδος εἰς τὴν ἐκκλησίαν μὲ τὶς ἔξωμες ἀμφιέσεις ἥταν

ἀπαράδεκτος καὶ ἀσυγχώρετη. Θὰ συνηγοροῦσε ἀσφαλῶς ὑπὲρ τῆς ἐγκυκλίου τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς ἐικλησίας μας. "Ετοι καθὼς ἀντικρύσαμε τὴν γεμάτη καλωσύνη καὶ ἀγάπη μορφή του ἡ σκέψις μας ἐστράφη πρὸς οὐχὶ δλίγους δυστυχῶς λειτουργούς του 'Ψύστου οἱ ὅποιοι ἀφίνοντες τὴν καλωσύνη προσπάθοῦν μὲ νόφος ἀπειλητικὸν καὶ ἀσυμβίβαστον καὶ πρὸς τὸ ἀξίωμα καὶ πρὸς τὸν ἱερὸν χῶρον τῆς ἐικλησίας ἐν ὥρᾳ λειτουργίας νὰ νουθετοῦν καὶ νὰ ἀπειλοῦν δι' ὠρισμένας ὀνωμαλίας καὶ παρεκτροπάς. 'Η τακτικὴ αὕτη μαρτυρεῖ ἔλλειψιν κατανοήσεως τῆς ἀποστολῆς του ἱερωμένου ἀσχέτως βαθμοῦ καὶ ἀξιώματος. Καὶ τὸ πλέον ἐπιτιμητικὸν ὀκόμη κήρυγμα ἔχει τὰ δρια τῆς αὐστηρότητός του. Τὸ συμβουλευτικὸν ἔχει διάφορον ἔκφρασιν, θὰ πρέπει νὰ ἀποβῆ κατανόησις καὶ συνείδησις ἡ συμπεριφορὰ τοῦ κληρικοῦ ἀπέναντι τοῦ πληρώματος τῆς ἐικλησίας. 'Η ἀποστολή του ὡς ἀγαθοῦ ποιμένος δῆγοῦντος τὸ ποίμνιόν του πρὸς τὴν εὐθεῖαν ὁδὸν προϋποθέτει τὴν καλωσύνην, τὴν ἀγαθότητα καὶ τὴν σεμνότητα τῶν τρόπων. Παρέκκλισις ἐκ τῆς γραμμῆς αὐτῆς ἔχει ἀντίθετον ἀποτέλεσμα. Αἱ ἐπιστολαὶ τῶν ἀποστόλων καὶ ἴδιως τοῦ κορυφαίου καὶ ἀδελφοῦ τοῦ πρωτοθρόνου ἀποτελοῦν παράδειγμα ἀξιομίμητον. Βεβαίως αἱ συνθῆκες τῆς ζωῆς παρουσιάζουν σήμερον μιὰν ριζικὴν σχέδον μεταβολήν. 'Η ἐικλησία ὅμως παραμένει πάντοτε ἀκλόνητος ἐπάνω εἰς τὰ ἀρχικὰ βάθρα τῆς δημιουργίας της. 'Ἐναπόκειται εἰς τὸ πλήρωμά της, τοὺς πιστούς της, νὰ δημιουργήσουν τὴν συνείδησιν διὰ τὴν ὑποχρέωσιν τῶν πρὸς αὐτήν. Ποιμένες καὶ καθοδηγηταὶ οἱ λειτουργοί της, θὰ πρέπει νὰ συντελοῦν εἰς τὴν δημιουργίαν μὲ τὴν γλυκύτητα καὶ τὴν πειθώ. "Αν δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ ἐπίτευξις τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ μὲ τὸν τρόπον τὸν παραινετικὸν ἀδύνατος θ' ἀποδειχθῆ ἡ ἐπίτευξις καὶ μὲ οἰονδήποτε ἄλλον τρόπον. 'Η ἐπίσκεψίς μας εἰς τὸν περίλαμπρον ναὸν τοῦ ἄγιου Παύλου τῆς Κορίνθου μαζὶ μὲ τὴν συγκίνησι πού προσέφερε εἰς τοὺς ἐπισκέπτας τῆς εἶχε καὶ ὡς συνέπειαν τὴν ἀντιληψιν ὠρισμένων ἀληθειῶν, τὰς ὅποιας καὶ ἔξεθέσαμεν.

*

Καθὼς ἀπομακρυνόμεθα ἀπὸ τὸν ναὸν τοῦ ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν καὶ ἀφίνοντε πίσω μας τὴν πόλιν, ποὺ ἡ ἱστορία της ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ ἔχει τόσον μπερδευθῆ μὲ τὸ ἔλληνοχριστιανικὸ πνεῦμα, οἰσθανόμεθα νὰ μᾶς συνοδεύῃ σὲ μεγάλη ἀποστολὴ ἡ γελαστὴ μορφὴ τοῦ κορυφαίου τῶν ἀποστόλων. Καὶ ὡσὰν νὰ ἥχοῦσαν στ' αὐτιά μας αἱ σοφαὶ καὶ πατρικοὶ ὑποδείξεις καὶ νουθεσίες του πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς Κορινθίους. Καμμιὰ ἵσως ἄλλη πόλις ὅσον ἡ Κόρινθος δὲν εἶχε ἐπικοινωνήσει τόσον μὲ τὸν μεγάλον διδάσκαλον καὶ ὁραματιστήν, τὸν Θεῖον Παῦλον.

ΑΓΙΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΤΟΥ ΝΑΖΙΑΝΖΗΝΟΥ (‘Ομιλία στοὺς Μακκαβαίους)

(Οἱ Ἐβραῖοι, σὰν Φυλή, ἐφανέρωσαν πάντα τοὺς ἀξιοθαύμαστην ἐμμονὴν στὴν θρησκευτικὴν καὶ καὶ στὴν Ἐθνικὴν τοὺς Παράδοσην. Χάρις δὲ στὴν ἀρετὴν τοὺς αὐτὴν κατώρθωσαν νὰ ἐπιβιώσουν, παρ’ ὅλες τὶς διώξεις ποὺ ὑπέστησαν καὶ δπως εἶναι γνωστόν, ξαραδημούργησαν προσφάτως τὴν Ἐθνικὴν τοὺς ἔστια.

Τὴν σταθερὴν αὐτὴν προσήλωσή τοὺς στὰ πατροπαράδοτα βιώματά τοὺς τὴν ἐφανέρωσαν καὶ κατὰ τὴν ἐποχήν, ποὺ ἡ χώρα τοὺς εὑρίσκετο κάτω ἀπὸ τὴν δυναστεία τῶν Βασιλέων τῆς Συρίας. Καὶ δὲν ἄφηναν καμμιὰν εὐκαιρία, γιὰ νὰ ξαναποκτήσουν τὴν ἐλευθερία τοὺς. Ἐρεθισμένος λοιπὸν ἀπὸ κάποια σχετικὴν ἀνταρσία τοὺς ὁ Ἀντίοχος ὁ Ἐπιφανῆς (175-164 π.χ.) ἐξεστράτευσεν ἐναρτίον τῆς Ιουδαίας, ἐκνούσιεν τὰ Ιεροσόλυμα, καὶ ἔστησε στὸ ἰερὸν τοῦ περιφήμου παοῦ των τὸ ἄγαλμα τοῦ Διός· καὶ ὑπεχρέωσε τοὺς Ιουδαίους νὰ προσφέρουν σ’ αὐτὸν λατρευτικὲς θυσίες. Καὶ ὅσοι δὲν συνεμορφώνοντο μὲτ’ τῇ διαταγῇ τοῦ αὐτῆς, διέταξε νὰ θανατώνωνται. Αὖτό, ἐννοεῖται, ἐδημιούργησε πολλοὺς καταφρονητὲς τῆς ἐντολῆς τοῦ, ποὺ προτιμοῦσαν τὸν ἀποθάνοντα, παρὰ τὸν ἀπαρνηθοῦν τὸν Θεόν καὶ τὴν πίστην τοὺς. Πρῶτος δὲ καὶ καλύτερος μεταξὺ αὐτῶν ὁ γηραιός ιερέας Ἐλεάζαρος, ἡ γυναίκα τοῦ, καὶ τὰ ἑπτὰ παιδιά του, ἐπροτίμησαν, μὲ ἀφθαστον ἥρωϊσμό, τὸ μαρτύριο καὶ τὸ θάνατο ἀπὸ τὴν κατάπινσην ἔξωμοσία.

‘Η ἴστορία τῆς ὑπέροχης αὐτῆς αὐτοθυσίας τοὺς ἀνιστορεῖται στὸ πρῶτο βιβλίο τῶν Μακκαβαίων. ‘Η δὲ ἀρχαία Ἐκκλησία ἐτίμησε τὸ μαρτύριο τοὺς· καὶ καθιέρωσε μιὰν ἡμέρα τοῦ χρόνου, γιὰ νὰ ἔορτάζεται ἡ μνήμη τοὺς. Πολλοὶ ὅμως ἀπὸ τοὺς πιστοὺς ἐδίσταζαν νὰ τοὺς ἀπονείμονται τὴν ὀφειλόμενη στὴν ὑψηλὴν τοὺς θυσία τιμῆ, γιατὶ ἐπραγματοποιήθησε πρὸ τῆς ἀγίας ἐπιφανείας τοῦ Χριστοῦ. Ἐπάνω λοιπὸν στὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν καὶ τὸ θέμα αὐτὸν περιστρέφεται ὁ ὑπέροχος λόγος τοῦ μεγάλου Πατέρα

τῆς Ἐκκλησίας μας Γηρογορίου τοῦ Ναζιανζηνοῦ, ποὺ ἀναρριπίζεται ἀπὸ τὶς θεῖες αὐδρες τοῦ Παρακλήτου καὶ εἶναι δὲ θεσπεσιώτερος ὅμινος πρὸς τὴν ἀξίαν καὶ τὴν δύναμην τῆς Παραδόσεως. Καὶ ποὺ γένετο, παρὰ ποτὲ σήμερα, ἀξίζει νὰ γίνῃ κτῆμα καὶ ἐντρύφημα δῶν πιστῶν..

Ο Γρηγόριος δὲ Ναζιανζηνός, ποὺ ἐπωνομάσθηκε Θεολόγος, γιὰ τὴν ὑψηλὴν του πνευματικότητα καὶ γιὰ τὴν θεωρητικὴν καὶ θεόληπτην ψυχὴν του, ἐγεννήθηκε γύρω στὸ 328 καὶ ἤτανε παιδικὸς ἐγκάρδιος φίλος τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, μὲ τὸν δόποιν συνεσπούδασαν στὰς Ἀθήνας. Κατόπιν δὲ ἔμεινε καὶ ἀρκετὰ χρόνια μαζί του στὴν ἔρημο τοῦ Πόντου.

Ο Ναζιανζηνός θεωρεῖται ἴσοστάσιος καὶ, κατὰ πολλούς, ἀνώτερος καὶ ἀπὸ τὸν Μέγα Βασίλειο, ὡς πρὸς τὴν θεωρητικὴν καὶ ἐπιστημονικὴν του κατάρτισην κατώτερος δύμως ἀπὸ αὐτόν, ὡς πρὸς τὴν διοικητικὴν ἰκανότητα.

Οταν δὲ Γρηγόριος πρωτοπῆγε στὴν Κωνσταντινούπολι, δὲν ἐντυπωσίασε κοθόλου, γιατὶ δὲν εἶχε παρουσιαστικὸν καὶ ἤτανε καὶ μικρόσωμος καὶ φαλακρός. Οταν δύμως ἀρχισε νὰ δημιλῇ στὸ μικρὸν ναὸν τῆς ἀγίας Ἀραστασίας, ὅπου καὶ ἐξεφώνησε τοὺς περίφημον λόγους του περὶ τῆς Θεότητος τοῦ Λόγου, κατέπληξε τοὺς πάντας καὶ ἐπεβλήθηκε γενικῶς, γιατὶ αἰσθάνθηκαν πῶς στὸ μικρὸν καὶ καχεκτικὸν ἐκεῖνο σῶμα κατοικοῦσε μιὰ μεγάλη ψυχὴ καὶ ἔνα πνεῦμα ὑψηλότατο. Ο Αἰτοκράτορας δὲ Θεοδόσιος δὲ Α' τὸν ἀνεκήρυξε Πατριαρχῆ τῆς Κωνσταντινούπολεως καὶ τοῦ ἀνέθεσε κατὰ τὸ ἔτος 381 τὴν Προεδρεία τῆς Βασιλείου τῆς Οἰκουμενικῆς Συνοδού.

Οἱ ἔχθροὶ του δύμως ἦσαν πολλοὶ καὶ ἀδιάλλακτοι καὶ τὸν κατηγοροῦσαν συνεχῶς. Ἀηδιασμένος λοιπὸν ἀπὸ τὶς ἀσύστατες κατηγορίες καὶ ἀπὸ τὶς ἐπιθέσεις των, παραιτήθηκε ἀπὸ τὸν Πατριαρχικὸν Θρόνον. Καὶ γνοῖς οὐτας στὴ Ναζιανζέ, διηγήθυνε τὴν μικρὴν τους Ἐκκλησίαν καὶ ἀπέθαρε σὲ πάποιο ἀπομεμακρυσμένο κτῆμα, ὅπου ἐζοῦσε μιὰν ἀσκητικὴν ζωήν, κατὰ τὸ ἔτος 391.

Ο Γρηγόριος δὲ Ναζιανζηνός θεωρεῖται ἔνας ἀπὸ τὸν Μεγάλους Πατέρας τῆς Ορθόδοξης Ἐκκλησίας μας. Αφῆκε

δὲ πολλὰ συγγράμματα ποὺ διαιροῦται σὲ τρεῖς κλάσεις ἥτοι
Λόγους, Ἐπιστολὰς καὶ ποιήματα.

"Ἐνας ἀπὸ τοὺς σωζομένους περίφημονς Λόγους του,
εἶναι καὶ διὰ τοὺς Μακκαβαίους, τοῦ δποίου τὴν μετάφραση
στὴν ὅμιλον μένη μας γλῶσσα ἀρχίζομε νὰ δίνωμε ἀπὸ σή-
μερα).

§ I. Καὶ προτοῦ νὰ γεννηθῇ ὁ Χριστὸς ὑπῆρξαν ἄνθρω-
ποι ποὺ τοὺς ἀποκαλύφθηκε μυστικὰ διὰ Λόγος.

Ποιοὶ ἦσαν λοιπὸν οἱ Μακκαβαῖοι; Γιατὶ τὴν μνήμη
τους ἔστραζομε σήμερα· κι' ὁ μὲν περισσότερος κόσμος
δὲν τοὺς πανηγυρίζει, ἐπειδὴ δὲν ἐγίνηκε μετὰ Χριστὸν
ἡ ἀθλησή τους. Κι' ὅμως, ἀξίζουν νὰ τιμῶνται ἀπὸ
ὅλους, ἐπειδὴ ἀγωνίσθηκαν μὲ καρτεροψυχία γιὰ τὰ
πατροπαράδοτα. Κι' αὐτοὶ ποὺ ἐμαρτύρησαν προτοῦ
νὰ πάθῃ ὁ Χριστός, τὶ θάκαναν ἀραγες ἀν τοὺς
κατεδίωκαν ὕστερα ἀπὸ τὸν ἐρχομό του, καὶ θάχανε
ἐμπρός τους, γιὰ νὰ τὸν μιμοῦνται, τὸ θάνατο Ἐκείνου
γιὰ μᾶς; Κι' αὐτοὶ, ποὺ χωρὶς ἔνα τέτοιο παράδειγμα
ἔφανηκαν τόσο μεγάλοι στὴν ἀρετή, πῶς δὲν θὰ ἐφαί-
νοντο πολὺ γενναιότεροι ἀκόμη, ἀν εἴχανε στὸν κίνδυνό
τους ἔνα τέτοιο πρότυπο;

'Αλλὰ ταῦτόχρονα ὑπάρχει καὶ μιὰ φήμη, ποὺ
αὐτὴ εἶναι μυστικὴ καὶ ἀπόκρυφη· καὶ ποὺ σ' ἐμένα
τούλαχιστον καὶ σ' ὅλους τοὺς φιλόθεους φαίνεται πολὺ¹
πιθανή· ὅτι δηλαδὴ κανένας ἀπ' αὐτοὺς ποὺ ἐμαρτύ-
ρησαν προτοῦ νὰ γεννηθῇ ὁ Χριστός, δὲν τὸ καταξιώ-
θηκεν αὐτό, χωρὶς τὴν πίστη στὸ Χριστό. Γιατὶ ὁ Λόγος
ἐσταυρώθηκε μὲν ἀργότερα καὶ σὲ καιρούς διαφορετι-
κούς, τὸν ἐγνώρισαν ὅμως καὶ προτήτερα αὐτοὶ ποὺ
εἴχανε καθαρὴ τὴν διάνοια τους, ὅπως φανερώνεται
αὐτὸ ἀπὸ πολλοὺς ποὺ ἐτιμήθηκαν μὲ τὴν ἀγιωσύνη,
προτοῦ νὰ σαρκωθῇ Ἐκείνος.

§ II. "Οσοι ἐμαρτύρησαν πρὸ Χριστοῦ εἶναι Ἰσάξιοι πρὸς τοὺς νεομάρτυρες.

Δὲν εἶναι λοιπὸν σωστὸν νὰ παραθεωροῦνται οἱ τέτοιοι, ἐπειδὴ ἐγίνηκεν αὐτὸν πρὸ τοῦ Σταυροῦ. 'Αλλ' ἀντιθέτως, πρέπει νὰ ἐπαινοῦνται, γιατὶ ἐμιμήθηκαν τὸν Σταυρό. Κι' ἀξίζει νὰ τοὺς τιμοῦμε μὲ πανηγυρικούς λόγους, ὅχι βέβαια γιὰ νὰ μεγαλώνῃ περισσότερον ἡ Δόξα τους—γιατὶ ποιὰ δόξα μπορεῖ κανεὶς νὰ προσθέσῃ σ' αὐτοὺς, ποὺ τὰ ἔργα τους εἶναι ταῦτοσημα μὲ τὴ δόξα; — ἀλλὰ γιὰ νὰ δοξασθοῦν αὐτοὶ ποὺ τοὺς ἐγκωμιάζουν· καὶ γιὰ νὰ ζηλεύουν τὴν ἀρετὴν τους αὐτοὶ ποὺ ἀκούουν· καὶ ἀπὸ τὴ μνήμη τους, σὰν ἀπὸ κεντρί, νὰ παρακινηθοῦν νὰ φανοῦν κι' αὐτοὶ ἀντάξιοι τους.

Ποιοὶ λοιπὸν ἥσαν, ἀπὸ ποιὸν μέρος, καὶ μὲ ποιὰν ἀνατροφὴ ξεκινώντας κατώρθωσαν νὰ φθάσουν σ' ἕνα τέτοιο βαθμὸν δόξας κι' ἀρετῆς, ὥστε νὰ τιμοῦνται, κάθε χρόνο, μὲ τέτοιες πομπὲς καὶ μὲ τέτοιες πανηγύρεις· καὶ μεγαλύτερος ἀκόμη ἀπὸ τὰ ὅσα βλέπομε νὰ ὑπάρχῃ μέσα στὶς ψυχὲς ὅλων ὁ θαυμασμὸς γι' αὐτοὺς, τὸ φανερώνει σ' ὅλους τοὺς φιλόσπουδους καὶ τοὺς φιλόπονους τὸ βιβλίο¹ ποὺ ἐγράφηκε γι' αὐτούς. Αὐτὸν φιλοσοφεῖ καὶ μᾶς διδάσκει, πῶς ἀπόλυτος κυρίαρχος τῶν παθῶν μας πρέπει νᾶναι ὁ λογισμὸς μας· καὶ πῶς πρέπει νὰ ἐπιβάλλεται καὶ στὶς δυό μας ροπές· καὶ στὴν ἀρετὴν δηλαδὴ καὶ στὴν κακία. Καὶ βέβαια, γιὰ νὰ τἀποδείξῃ αὐτά, μεταχειρίσθηκε κι' ἄλλες πολλὲς μαρτυρίες· κυρίως ὅμως τοὺς δικούς των ἄθλους. 'Εγὼ δὲ θ' ἀρκεσθῶ νὰ εἰπῶ τὰ ὀλίγα μόνον αὐτὰ λόγια.

Μετάφραση Ἀνθίμου Θεολογίτη

1. Ἀναφέρεται στὸ σύγραμμα τοῦ Ἰουδαίου ἱστορικοῦ καὶ φιλοσόφου Ἰωσὴφ Φλαβίου «Περὶ Μακκαβαίων ἢ περὶ αὐτοκράτορος λογισμοῦ».

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΘΗΣΑΥΡΟΥΣ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΤΗΤΟΣ

ΠΑΤΕΡΙΚΑΙ ΜΑΡΜΑΡΥΓΑΙ

Τί σημαίνει ἡ λέξις Εὐαγγέλιο

Ἡ λέξις Εὐαγγέλιο σημαίνει καλὸ ἄγγελμα. Εἶναι τὸ καλὸ ἄγγελμα γιὰ τὸ τέλος τῆς κολάσεως. Γιὰ τὴ λύσι τῶν ἀμαρτημάτων. Γιὰ τὴ δικαιοσύνη, τὸν ἀγιασμὸ καὶ τὴν ἀπολύτρωσι. Γιὰ τὴν υἱόθεσία μας ἀπὸ τὸ Θεό. Γιὰ τὴν κληρονομία τῶν οὐρανῶν. Γιὰ τὴν ἀδελφοποίησί μας μὲ τὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ.

Σὲ ὅλους ἀπευθύνεται αὐτὸ τὸ καλὸ ἄγγελμα. Στοὺς ἔχθρούς, στοὺς ἀγνώμονες, σ' αὐτοὺς ποὺ κάθονται στὸ σκοτάδι.

Τί εἶναι τάχα ἀνώτερο ἀπὸ τὸ Εὐαγγέλιο, ἀπὸ ἔνα τέτοιο καλὸ ἄγγελμα; Τὸν Θεό μᾶς φανερώνει στὴ γῆ. Τὸν ἀνθρώπο στὸν οὐρανό. Κι' ὅλα ἐνωμένα μᾶς τὰ παρουσιάζει: ἀγγέλους νὰ συνχρεύουν μὲ ἀνθρώπους καὶ τοὺς ἀνθρώπους νὰ γίνωνται ἵσοι μὲ τὶς ἀνω Δυνάμεις.

Τὸ Εὐαγγέλιο μᾶς πληροφορεῖ ὅτι ἡ ἔχθρα πῆρε τέλος. "Οτι ὁ διάβολος καταισχύνεται. "Οτι ὁ θάνατος συντρίφθηκε. Ἡ ἀμαρτία τίθεται ἐκ ποδῶν. Ἡ πλάνη φεύγει μακρυά. Ἡ ἀλήθεια παλινορθώνεται. Ἡ ἀνω πολιτεία φυτεύεται στὴ γῆ. 'Ο λόγος τῆς ἀληθινῆς ζωῆς σπέρνεται καὶ καρποφορεῖ παντοῦ. Οἱ ἀγγέλοι περιπατοῦν ἀνάμεσά μας ἐδῶ κάτω. Καὶ τὸ οὐράνιο μέλλον μᾶς λάμπει κατακάθαρο.

"Ολα τὰ ἄλλα βιβλία ἀπὸ τὸ Εὐαγγέλιο εἶναι μηδαμινῆς ἀξίας. Γιατὶ μονάχα αὐτὸ εἶναι γεμάτο ἀπὸ τὴν αἰώνια ζωὴ καὶ χαρά.

(Χρυσόστομος)

Προσπαθῆστε νὰ συνάζεσθε συχνότερα

Προσπαθῆστε νὰ συνάζεσθε στὴν ἑκκλησία συχνότερα, γιὰ νὰ εὐχαριστῆτε καὶ νὰ δοξάζετε τὸν Θεό. Διότι ὅταν συγκεντρώνεσθε συχνότερα, συντρίβονται οἱ δυνάμεις τοῦ Σατανᾶ. Ἐξαρθρώνεται ἡ καταστρεπτική του ἰκανότης. Πῶς; Μὲ τὴν ὁμόνοια τῆς πίστεως. Τίποτε δὲν εἶναι καλύτερο ἀπὸ τὴν εἰρήνη ἀνάμεσά μας.

(Ιγνάτιος ὁ Θεοφόρος)

Τὸ δένδρο καὶ οἱ καρποί του

‘Η πίστις κι’ ἡ ἀγάπη είναι ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τῆς ἀληθινῆς ζωῆς. Ἀρχὴ ἡ πίστις. Τέλος ἡ ἀγάπη. Καὶ τὰ δυὸ ἐνωμένα είναι ὁ Θεός.

Κανεὶς δὲν ἀμαρτάνει, ὅταν στηρίζεται στὴν πίστι. Κανεὶς δὲν μισεῖ, ὅταν κατέχῃ τὴν ἀγάπη. «Φανερὸ τὸ δέντρο ἀπὸ τούς καρπούς του», λέγει ἡ Γραφή. “Ἐτσι, ὅσοι λένε ὅτι ἀνήκουν στὸν Χριστό, θὰ τὸ δείξουν ἀπ’ ὅσα κάνουν.

(Ἔγνατιος ὁ Θεοφόρος)

Τὰ μυστηριώδη πλοῖα

Τὰ χρήματα, ποὺ ξοδεύει κανεὶς σὲ ἑλεημοσύνες, δὲν τὰ χάνει καθόλου. Τὰ φορτώνει σὲ κάποια μυστηριώδη πλοῖα. Αὐτὰ τὰ πλοῖα είναι οἱ ἑλεημόντες πτωχοί. Αὐτὰ τὰ πλοῖα θὰ φθάσουν σῶα στὸ λιμάνι τῆς θείας κρίσεως, ὅπου οἱ ἑλεήμονες θὰ τὰ βροῦν καὶ θὰ πάρουν μέσα ἀπὸ τὰ ἀμπάρια τους τὸ φορτίο, ποὺ τοὺς ἔμπιστεύθηκαν. “Οχι πιὰ ώς φθαρτὸ χρῆμα, ἀλλὰ ώς οὐράνια χαρά.

(Μέγας Βασίλειος).

Εἴσαι ἀγωνιστὴς

Μιμήσου τὸν Παῦλο, ποὺ ἔτρεχε, ἀγωνιζόταν καὶ πάλευε τὸν καλὸ ἀγῶνα. Σὰν καλὸς ἀγωνιστής, ἔχε τὰ μάτια σου τέσσερα. Προφυλάξου μὲ τὰ χέρια καὶ μὴ χάνης ἀπὸ τὰ μάτια σου τὶς κινήσεις τοῦ ἀντιπάλου, ποὺ είναι τὸ πονηρὸ πνεῦμα. Προχώρει πάντα ἔμπρὸς στὸν δρόμο τῆς ἀρετῆς. Πάλεψε μὲ τὸν ἀόρατο ἔχθρο, γιὰ νὰ τὸν νικήσῃς. ‘Ο λόγος τοῦ Θεοῦ τέτοιον σὲ θέλει κι’ ὅχι πλαδαρὸ καὶ δυσκίνητο.

(Χρυσόστομος)

Ἡ κατὰ Χριστὸν μωρία

Τί σημαίνει μωρία κατὰ Χριστόν; Σημαίνει τὸ ἔξῆς: Νὰ μαζεύουμε τὴ σκέψι μας ὅταν διεγείρεται κι’ ἐκτροχιάζεται. Νὰ κρατάμε τὸν νοῦ μας ἐλεύθερο ἀπὸ τὴ γήινη λογική. Νὰ τὸν διατηροῦμε κα-

θαρὸς κι' ἔτοιμο, ὃστε νὰ δέχεται ὅλες τὶς ἀλήθειες τοῦ Εὐαγγελίου.

"Οταν, λοιπόν, ὁ Θεὸς παραγγέλλῃ κάτι, δὲν πρέπει νὰ τὸ ἐρευνᾶμε μὲν νοσηρὴ περιέργεια, ἀλλὰ νὰ τὸ δεχώμαστε μὲ πίστι. "Ετσι δὲν θὰ δείξουμε τὸ ἄσχημο κι' ὀλέθριο θράσος, ποὺ δῦνηγει στὴν ἀπώλεια.

(Χρυσόστομος)

Τὸ λιθάρι τοῦ βλασφήμου

'Η Γραφὴ λέγει: «Ἐκεῖνος ποὺ πετᾶ πάνω του λιθάρι, τὸ προσρίζει γιὰ τὴν ἴδια του τὴν κεφαλή». Τὸ χωρίο αὐτὸ ἀφορᾶ τοὺς βλασφήμους. "Οπως δηλαδὴ ἐκεῖνος ποὺ πετᾶ πάνω του μιὰ πέτρα, θὰ τὴ δεχθῇ στὸ κεφάλι του, ἔτσι κι' ὁ βλάσφημος θὰ δῆ τὴν ὕβρι του νὰ γυρίζῃ καταπάνω του. Θὰ τιμωρηθῇ σκληρά ἀπὸ τὴ θεία μεγαλωσύνη.

(Μέγας Βασίλειος)

"Ἐνα φοβερὸ ξῖφος

'Η ἀχαριστία πρὸς τὶς εὐεργεσίες, ποὺ μᾶς κάνει ὁ Θεός, εἶναι ἐνα ξῖφος ποὺ ὁ ἀχάριστος τὸ ἀκονίζει γιὰ τὸν ἑαυτό του.

(Μέγας Βασίλειος)

'Η δύναμις τῆς πραότητος

Τίποτε δὲν εἶναι ἰσχυρότερο ἀπὸ τὴ χριστιανικὴ ἐπιείκεια καὶ πραότητα. Γι' αὐτὸ κι' ὁ ἀπόστολος Παῦλος παραγγέλλει νὰ δείχνουμε αὐτὴν ἀκριβῶς τὴ συμπεριφορὰ γύρω μας. Λέγει: «Ο δοῦλος τοῦ Κυρίου δὲν πρέπει νὰ εἶναι φίλερις, ἀλλὰ ἥπιος πρὸς ὅλους». Προσέχετε. Δὲν εἴπε «πρὸς τοὺς ἀδελφούς του». Εἶπε: «πρὸς ὅλους».

'Ο Θεός, ποὺ πιστεύεις, εἶναι Θεός τῆς εἰρήνης. Γι' αὐτὸ κι' ὅταν δοῦλος τοῦ ἀρχιερέως τὸν κτύπησε, ἀποκρίθηκε ἥρεμα: «Ἀν κακὰ μίλησα, ἀπόδειξέ το. Ἀν ὅμως μίλησα καλά, γιατὶ μὲ δέρνεις;» "Οταν, λοιπόν, ὁ Κύριος τῶν Ἀγγέλων μιλᾶ τόσο μαλακὰ σ' ἐνα ὑπηρέτη, τὰ λόγια τὰ δικά μου εἶναι περιττά.

Μονάχα τοῦτο θέλω νὰ θυμᾶσαι. Ποιό ἥταν τὸ ἀξιωμα τοῦ ραπισθέντος. Ποιὰ ἥταν ἡ εύτελεια τοῦ ραπίσματος Καὶ πόσο μεγάλη

ῦβρι ἀποτελοῦσε ἐκεῖνο τὸ ράπισμα. Τίποτε δὲν ἦταν ἔξευτελιστικώτερο ἀπ' αὐτὸ τὸ κτύπημα. Κι' ὅμως ὁ Ἰησοῦς τὸ ὑπέμεινε, γιὰ νὰ δώσῃ καὶ σὲ μᾶς ἐνα ὑπέροχο μάθημα.

(Χρυσόστομος)

‘Απλοῖ περαστικοὶ

Δὲν κατάλαβες ὅτι εἶναι πρόσκαιρος καὶ διαβατικὸς ὁ παρὼν βίος; Δὲν εἶσαι ἐγκατεστημένος ἐδῶ, ἀλλὰ ὁδοιπόρος. Ἐννόησες τί εἴπα; Δὲν εἶσαι ἐγκατεστημένος ἐδῶ, ἀλλὰ ἀπλὸς περαστικός. Μὴν πῆγες· ἔχω αὐτὴ τὴν πόλιν ἡ ἐκείνη. Κανεὶς δὲν ἔχει δική του πόλιν. ‘Η πόλις εἶναι ἐκεῖ ψηλά. Τὰ παρόντα εἶναι ὄδός. ‘Οδεύουμε, λοιπόν, κάθε μέρα, ὅσο ζοῦμε ἐδῶ κάτω. “Οταν μπῆγες σὲ πανδοχεῖο, πές μου, στολίζεις τὸ πανδοχεῖο; ”Οχι. ἀλλὰ τρῶς καὶ πίνεις, καὶ βιάζεσαι νὰ συνεχίσης τὸ ταξίδι σου. Γι' αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ προσκολλᾶσαι στὰ ἐπίγεια.

(Χρυσόστομος)

Προσευχὴ στὸν Χριστὸ

Δὲν ἄκουσα τὴν φωνή Σου. Παρήκουσα τὸ θέλημά Σου, ποὺ εἶναι ἀποτυπωμένο στὴν ‘Αγία Γραφή. Γι' αὐτὸ κι' εἶμαι ἀκάθαρτος σωματικὰ καὶ πνευματικὰ ἀπὸ τοὺς ρύπους τῆς ἀμαρτίας. Μὴ μὲ παραβλέψης, Κύριε, καὶ μὴ μὲ προσπεράστης ἀδιάφορα.

(Άνδρέας ὁ Κρήτης)

‘Ο καιρὸς φεύγει...

Σὰν ὄνειρο, σὰν ἀγριολούλουδο τρέχει ὁ καιρὸς τοῦ βίου μου. Κι' ἐγώ, προσκολλημένος στὶς ἡδονὲς τοῦ κόσμου, ἐσύλησα τοῦ νοῦ τὴν ὠραιότητα. Ντύθηκα τὸν κουρελλιασμένο χιτῶνα τῆς ἀμαρτίας, ποὺ μοῦ τὸν ὑφανε ὁ Διάβολος μὲ τὴ συμβουλή, ποὺ ἔδωσε σὰν φίδι στοὺς πρωτοπλάστους.

(Άνδρέας ὁ Κρήτης).

‘Η ἀξία τοῦ ἐκκλησιασμοῦ

Λέγουν μερικοί: «Προτιμῶ νὰ προσευχηθῶ στὸ σπίτι μου. Δὲν

χρειάζεται νὰ πάω στὴν ἐκκλησία. ‘Ο Θεὸς εἶναι παντοῦ καὶ μ' ἀκούει».

‘Απατᾶς τὸν ἑαυτό σου, ἀγαπητέ. Εἶναι φυσικὰ δυνατὸν νὰ προσευχηθῆς καὶ στὸ σπίτι σου. ’Αλλὰ δὲν θὰ προσευχηθῆς ὅπως στὴν ἐκκλησία. Οἱ ἀτομικὲς προσευχὲς δὲν εἰσακούονται, ὅταν δὲν συνοδεύωνται κι' ἀπὸ τὶς ὁμαδικές. ’Εδῶ στὴν ἐκκλησία ὑπάρχει κάτι περισσότερο ἀπ' ὅ,τι στὸ σπίτι σου. ‘Υπάρχει ἡ ὁμόνοια, ἡ συμφωνία, δ σύνδεσμος τῆς ἀγάπης.

“Οπως θυμᾶστε, πρὸ δέκα ἑτῶν, συνελήφθη κάποιος ἀξιωματοῦχος ὡς συνωμότης. Τὸν ἔδεσαν μὲ σχοινὶ ἀπὸ τὸν λαιμὸ καὶ τὸν ὠδήγησαν στὸ τόπο τῆς ἐκτελέσεως. Τότε, ὅμως, ὅλοι οἱ κάτοικοι ἔτρεξαν στὸν ἵπποδρομο. Καὶ σύσσωμος ὁ λαὸς ἀρπάξει μὲ τὶς ἱκεσίες του ἀπὸ τὴν ὄργὴ τοῦ βασιλέως τὸν καταδικασθέντα. Κι' ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἀπηλλάγῃ.

Γιὰ νὰ καταπραῦνετε τὴν ὄργὴ τοῦ ἐπιγείου βασιλέως, τρέξατε ὅλοι μαζί, μὲ τὰ παιδιὰ καὶ τὶς γυναῖκες σας. “Οταν, ὅμως, πρόκειται νὰ ἔξιλεώσετε τὸν βασιλέα τῶν οὐρανῶν, ὅταν πρόκειται νὰ σώσετε ἀπὸ τὴν ὄργὴ του ὅχι ἔναν ὅπως τότε ἀλλὰ τοὺς ἴδιους τοὺς ἑαυτούς σας, κάθεσθε ἔξω καὶ δὲν τρέχετε ὅλοι μαζὶ μέσα.

Δὲν εἶναι παράλογη αὐτὴ ἡ συμπεριφορά;

(Χρυσόστομος)

‘Η καλλονὴ τῆς ταπεινοφροσύνης

Γιὰ νὰ καταλάβης τὶ μεγάλο κι' ὑπέροχο πρᾶγμα εἶναι ἡ ταπεινοφροσύνη, φτιάξε μὲ τὴ φαντασία σου δυὸς ἀμάξια. Ζεῦξε στὸ ἔνα τὴ δικαιοσύνη μὲ τὴν ὑπερηφάνεια. Ζεῦξε στὸ ἄλλο τὴν ἀμαρτωλότητα μὲ τὴν ταπεινοφροσύνη. Ποιὸ ἀπὸ τ' ἀμάξια αὐτὰ θὰ τρέξῃ γρήγορα κι' ὁμαλὰ καὶ θὰ φτάσῃ στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν; Τὸ δεύτερο. Γιατί;

Τὸ ζεῦγος τῆς ἀμαρτωλότητος θὰ ξεπεράσῃ τὴ δικαιοσύνη, ὅχι χάρι στὴν ἰκανότητα τῆς ἀμαρτωλότητος, ἀλλὰ χάρι στὴν ἰκανότητα τῆς ὁμοζύγου ταπεινοφροσύνης. Τὸ ἄλλο ζεῦγος θὰ καθυστερήσῃ καὶ θὰ τσακισθῇ ὅχι λόγω τῆς ἀδυναμίας τῆς δικαιοσύνης, ἀλλὰ λόγω τοῦ ὁγκώδους βάρους τῆς ὑπερηφανείας.

“Οπως δηλαδή ή ταπεινοφροσύνη μὲ τὸ μέγα πνευματικό της υψος νικᾶ τὴ βαρύτητα τῆς ἀμαρτίας κι' ἀνεβαίνει στὸν οὐρανό, ἔτοι κι' ἡ ὑπερηφάνεια μὲ τὸ ὄγκωδες βάρος της κατορθώνει νὰ ὑπερνικήσῃ τὴ δικαιοσύνη καὶ νὰ τὴν τραβήξῃ εὔκολα πρὸς τὰ κάτω.

Καὶ τὰ λέγω αὐτά, ὅχι γιὰ νὰ σᾶς συστήσω ν' ἀμαρτάνετε, ἀλλὰ γιὰ νὰ εἴστε ταπεινόφρονες.

“Ἄσ γίνουμε, λοιπόν, ἐρασταὶ τῆς ταπεινοφροσύνης. Ἄσ χρησιμοποιοῦμε τὴν ταπεινοφροσύνη ὡς φάρμακο καμωμένο ἀπὸ δάκρυα, καρτερία κι' ἐπιμονή. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο θὰ βρῇ ἡ ψυχή μας τὴν ύγεια της καὶ τὴ μέλλουσα ζωὴ θὰ κερδίσουμε ἀσφαλῶς.

(Χρυσόστομος)

Απόδοσις ΑΚΥΛΑ

‘Ο «’Εφημέριος» εἶνε πρόθυμος νὰ δίδῃ ἀπαντήσεις εἰς ἐρωτήσεις ἐπὶ ἀποριῶν, ἀναφερομένων εἰς ζητήματα, τὰ ὅποῖα ἔχουν σχέσιν πρὸς τὸ ἔργον τοῦ ’Εφημερίου (ποιμαντικόν, λειτουργικὸν κλπ.). ’Επομένως οἱ εὐλαβέστατοι ’Εφημέριοι δύνανται νὰ ἀπευθύνουν πρὸς τὸν «’Εφημέριον» ἐρωτήματα ἐπὶ τοιούτων ἀποριῶν. Αἱ ἀπαντήσεις εἰς αὐτοὺς θὰ δίδωνται εἰς τὴν σελίδα τῆς ἀλληλογραφίας, εἴτε εἰς ἄλλην εἰδικὴν σελίδα.

Παρακαλοῦνται οἱ ἀποστέλλοντες ταχ. ἐπιταγὰς πρὸς τὰ περιοδικὰ «’Εκκλησία», «Θεολογία» καὶ «’Εφημέριος», διπος σημειῶσιν ἐπ' αὐτῶν τὴν αἰτίαν τῆς ἀποστολῆς.

ΕΟΡΤΟΔΡΟΜΙΟΝ

Σ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΥΝΑΞΙΝ ΤΩΝ ΠΑΜΜΕΓΙΣΤΩΝ ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ

ΣΤΑΛΘΕΡΟΙ ΕΝ ΤΩ, ΛΓΛΘΩ,

«Ἐθεώρουν τὸν Σατανᾶν ὡς ἀστραπὴν
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα» (Λουκ. ι' 18)

Μὲ πολλὴν χαρὰν οἱ Ἐβδομήκοντα ἀπόστολοι ἀναγγέλλουν εἰς τὸν Κύριον δτι «καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσονται (εἰς αὐτοὺς) ἐν τῷ δυνάματι Τοῦ». Τὴν ἐνθουσιώδη δὲ αὐτὴν ἀναγγελίαν τῶν Ἐβδομήκοντα ὁ Κύριος ὑποδέχεται μὲ τὰς λέξεις: «ἐθεώρουν τὸν Σατανᾶν ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα». Λέγει δηλ. δτι ἥδη, ἀφ' δτου ἡρχισε τὸ σωτῆριον ἔργον Του ἐπὶ τῆς γῆς, ἀφ' δτου οἱ μαθηταὶ καὶ ἀπόστολοι Του ἡρχισαν νὰ ἐκβάλλωσι τὰ δοκιμόνια, ἔξπεσεν ὁ Σατανᾶς ἀπὸ τὸ ὄψος τῆς κυριαρχίας του ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων καὶ προμηνύεται ἡ πλήρης ἀνατροπὴ τῆς δυνάμεως του, διὰ τῆς στροφῆς τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸν Σωτῆρα.

Οἱ λόγοι δύμως αὐτοὶ τοῦ Κυρίου δὲν ἔθεωρήθησαν ἀσχετοὶ πρὸς τὴν παναρχίαν ἐκείνην κρίσιν ποὺ συνέβη μεταξὺ τοῦ ἀγγελικοῦ κόσμου, δπότε ἔξπεσεν ὁ Ἔωσφόρος ἀπὸ τὰς ἀνωτέρας τάξεις τῶν ἀγγέλων καὶ ἔγινε δαίμων, σατανᾶς. «Ἡ κρίσις αὐτὴ καὶ ἡ δοκιμασία τῶν ἀγίων ἀγγέλων εἶναι διδακτικώτατον θέμα διὰ τὴν παροῦσαν ἑορτήν, τὴν ἀφιερωμένην εἰς τὰ ἀγγελικὰ Τάγματα.

1. Ὁ ἀπόστολος Πέτρος διμιλεῖ περὶ «ἀγγέλων ἀμαρτησάντων» καὶ λέγει δτι «ὅ Θεὸς ἀγγέλων ἀμαρτησάντων οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ σειραῖς ζόφου ταρταρώσας παρέδωκεν εἰς κρίσιν φού ταρταρώσας παρέδωκεν εἰς κρίσιν τηρουμένους» (Β' Πέτρο. β' 4). Ρητῶς δηλ. ἀναφέρει δτι τὸ κακόν, ἡ ἀμαρτία, ἡ πείλησης καὶ αὐτὸν τὸν ἀγγελικὸν κόσμον· καὶ παρέσυρε μάλιστα δρισμένους ἐκ τῶν ἀγγέλων, τῶν δποίων ὁ Θεὸς «οὐκ ἐφείσατο», ἀλλ' ἐτιμωρήθησαν μὲ αὐστηράν κρίσιν. [πρβλ. καὶ Ιούδα Α' 6]. Δὲν θὰ ἀναφερθῶμεν οὔτε εἰς τὸν Προφήτην Ἡσαΐαν, ὁ διποίος παρουσιάζει τὸν Ἔωσφόρον διανοηθέντα νὰ ἔξισθῃ μὲ τὸν Θεὸν καὶ λέγοντα «ἀναβήσομαι ἐπάνω τῶν νεφῶν, ἔσομαι δμοιος τῷ ὅψι στῷ» (ιδ' 14), οὔτε-ἐκ τῆς Κ.Δ.-εἰς τὴν Ἀποκάλυψιν τοῦ Πιωάννου, δπου ἔξεικονίζεται ὁ αἰώνιος ἀγῶν τοῦ κράτους τῆς ἀμαρ-

τίας κατὰ τῆς βασιλείας τοῦ Χριστοῦ, μὲ μίαν εἰκόνα, ποὺ ὑπενθυμίζει ἀκριβῶς, δτὶ ὁ Σατανᾶς μετὰ τῶν ἀγγέλων του κατερρίφθη καὶ ἐξετοπίσθη ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, κατόπιν ἀγώνος ἐναντίον του ἐκ μέρους τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ καὶ τῶν ἄλλων ἀγίων ἀγγέλων. [«Καὶ ἐγένετο πόλεμος ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ Μιχαὴλ καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ ἐπολέμησαν μετὰ τοῦ δράκοντος· καὶ ὁ δράκων ἐπολέμησε καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἴσχυσαν, οὔτε τόπος εὑρέθη αὐτῶν ἔτι ἐν τῷ οὐρανῷ· καὶ ἐβλήθη ὁ δράκων ὁ μέγας, ὁ ὄφις ὁ ἀρχαῖος ὁ καλούμενος διάβολος καὶ ὁ σατανᾶς, ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην δλην ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν· καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ ἐβλήθησαν» ('Αποκ. ιβ' 7)].

Θὰ ἐμβαθύνωμεν ὅμως εἰς τὰ οὐράνια αὐτὰ συμβάντα, διὰ νὰ ὑπογραμμίσωμεν τὸ βαρυσήμαντον δίδαχμα, ποὺ προκύπτει ἀπὸ τὴν στάσιν τῶν ἀγίων ἀγγέλων ἀπέναντι τῆς ἀμαρτίας, δταν ἡθέλησε νὰ εἰσχωρήσῃ καὶ εἰς αὐτούς. "Οτι δηλ., ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν ἄνθρωπον, ὁ ὄποιος ἐδέχθη τὴν εἰσήγησιν τοῦ πονηροῦ καὶ ἐδελεάσθη καὶ παρεσύρθη εἰς τὸ κακόν καὶ τὴν ἀμαρτίαν, αἱ ἄγγελικαὶ τάξεις ἀντέδρυσαν τελείως διαφορετικά, μόλις παρουσιάσθη πρὸς αὐτῶν ἡ σατανικὴ ἐνέργεια καὶ πρόκλησις. "Οπως χαρακτηριστικὰ ἐκδιηγεῖται ἡ παράδοσις, ὁ ἀρχάγγελος Μιχαὴλ λαμβάνει ἐνεργὸν πρωτοβουλίαν· φωνάζει πρὸς δλας τὰς ἄγγελικὰς τάξεις τὸ «πρόσχωμεν» καὶ τὸ «στῶμεν καλῶς, στῶμεν μετὰ φόβου»· καλεῖ τὸν ἀγγελικὸν κόσμον εἰς συναργεμὸν καὶ σθεναρὰν ἀντίστασιν, διὰ νὰ ἀποκρούσουν τὴν ἀσεβῆ καὶ ἀντίθεον κροῦσιν τοῦ Σατανᾶ καὶ νὰ ἐμμείνουν σταθερῶς εἰς τὴν πρὸς τὸν Θεὸν ὑποταγὴν καὶ ἀφοσίωσιν.

Πρέπει νὰ γνωρίζωμεν, ἀγαπητοί, δτὶ δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ ἐμονιμοποίησαν τὴν πρὸς τὸ ἀγαθὸν ροπὴν καὶ κλίσιν των. 'Εὰν καὶ ὁ ἄνθρωπος ἀπέκρουε τὸν πονηρὸν καὶ δὲν παρεσύρετο ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὴν διάπραξιν τῆς (προπατορικῆς) ἀμαρτίας, θὰ ἐπήρχετο, καὶ δι' ἡμᾶς τοὺς ἄνθρωπους, ὡς ἀμεσον ἀποτέλεσμα, ἡ δριστικὴ καὶ ἀναλλοίωτος στροφὴ μας πρὸς τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν ἀγιότητα, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ πλέον τὸ ἐνδεχόμενον νὰ ἀμαρτήσωμεν ποτέ, διότι θὰ ἔνη πρὸς τὴν φύσιν μας πλέον ἡ κλίσις πρὸς τὸ κακόν, ὅπως ἀκριβῶς συμβαίνει τοῦτο μὲ τοὺς ἀγίους ἀγγέλους, οἱ ὄποιοι, ἀπαξ δοκιμασθέντες καὶ νικήσαντες τὸ κακόν, εἶναι ἀδύνατον πλέον νὰ μετακινηθοῦν ἀπὸ τὴν κατάστασιν τῆς ἐμφύτου καὶ παγίας ἀγιότητος.

2. 'Ὑπάρχει, ἐν τούτοις, καὶ δι' ἡμᾶς τρόπος νὰ ἐδραιώσωμεν τὴν θέσιν μας, καὶ αὐτὴν τὴν φύσιν μας μέχρις ἐνὸς σημείου νὰ

μεταβάλωμεν, ώστε νὰ προσκολληθῇ καὶ προσηλωθῇ εἰς τὸ ἀγαθὸν καὶ τὴν ἀρετὴν. Ὄποκείμεθα βεβαίως πάντοτε εἰς πτώσεις. Καὶ διὰ τοὺς ἀγιωτέρους ἀνθρώπους ἐλέχθη τὸ «ὅ δοκῶν ἐστάναι, βλεπέτω μὴ πέσῃ» (Α' Κορ. i' 12). «Οὐτι διμως κατωρθώθη ὑπὸ τῶν ἀγίων ἀγγέλων — καὶ ὅτι δὲν ἐπέτυχεν ὁ πρωτόπλαστος ἀνθρωπος — τὴν ἐδραίωσιν τ. ἐ. εἰς τὸ ἀγαθόν, δύναται, εἰς ἀρκετὸν βαθμόν, νὰ ἐπιτύχῃ ὁ ἐν Χριστῷ ἀναγεγεννημένος ἀνθρωπος. Οἱ χριστιανός, ποὺ ἀγωνίζεται πνευματικῶς ἐναντίον τῆς ἀμαρτίας καὶ τελεῖ ὑπὸ τὴν κατεργασίαν τῆς θείας Χάριτος, προάγεται σὺν τῷ χρόνῳ καὶ τελειοποιεῖται καὶ φθάνει εἰς τὸ σημεῖον νὰ μὴ ἀμαρτάνῃ, καθὼς μᾶς βεβαιώνει περὶ τούτου ὁ ἴερος Εὐαγγελιστής Ιωάννης ὁ Θεολόγος, λέγων· «πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Θεοῦ ἀμαρτίαν οὐ ποιεῖ, ὅτι σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει καὶ οὐ δύναται ἀμαρτάνειν, ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται». Καὶ ἀλλαχοῦ πάλιν λέγει· «Οὐδαμεν, ὅτι πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐχ ἀμαρτάνει, ἀλλ᾽ ὁ γεννηθεὶς ἐκ τοῦ Θεοῦ τηρεῖ ἔαυτὸν καὶ ὁ πονηρὸς οὐχ ἀπτεται αὐτοῦ» (Α' Ιωάν. γ' 9 καὶ ε' 18). Δὲν ἔννοεῖ, ἀσφαλῶς, ὁ Εὐαγγελιστής, ὅτι εἶναι φύσει ἀδύνατον καὶ ὁ ἀναγεγεννημένος ἀνθρωπος νὰ ἀμαρτήσῃ. Διότι, ἐὰν δὲν προσέξῃ κάποτε καὶ ἀδιαφορήσῃ, ἡ πτῶσις δὲν εἶναι δύσκολος. Ἀλλὰ θέλει νὰ εἴπῃ ὁ Θεῖος ἀπόστολος, ὅτι, διαν τὸν ἀνθρωπὸν παραδώσῃ τὴν καρδίαν του καὶ τὴν θέλησίν του εἰς τὸν Θεόν, καὶ ὁ Θεὸς διὰ τῆς θείας Του χάριτος τὸν τελειοποιήσῃ, τὸν ἀναπλάσῃ καὶ τὸν ἀναγεννήσῃ, τότε διατελεῖ πιστῶς πάντοτε τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ή χάρις τοῦ Θεοῦ παραμένει εἰς αὐτὸν καὶ τὸν ἐνισχύει νὰ ἀποφεύγῃ τὴν ἀμαρτίαν καὶ νὰ ἐργάζεται τὴν ἀρετὴν. Δὲν πρόκειται βεβαίως περὶ τῶν λεγομένων συγγνωστῶν ἀμαρτημάτων, εἰς τὰ ὄποια ὄπωσδήποτε κάθε ἀνθρωπὸς ὑποπίπτει, ἀλλὰ περὶ σοβαρωτέρων καὶ βαρυτέρων, ἀπὸ τὰ ὄποια ὁ ἀναγεγεννημένος χριστιανὸς εἶναι ἀπηλλαγμένος.

“Οσφ λοιπὸν βλέπομεν διὰ δὲν ἀποστρεφόμεθα καὶ δὲν ἀποδοκιμάζομεν ἀμέσως μίαν κακὴν τάσιν ἢ σκέψιν, σημαίνει διὰ δὲν ἔχομεν ἀκόμη ἀναγεννηθῆ. Καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ συνεχίσωμεν τὴν προσπάθειαν τῆς καταπολεμήσεως τῶν ἐλαττωμάτων καὶ ἀδυναμιῶν μας, καὶ νὰ καταφεύγωμεν, δισφ τὸ δυνατὸν περισσότερον, εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῆς θείας χάριτος,

δι’ ὅλων τῶν ἀγιαστικῶν μέσων ποὺ ἔθεσεν ὁ Κύριος εἰς τὴν διάθεσίν μας. Αὕξησις πρὸ πάντων τῆς προσευχῆς, τῆς ἐποικοδομητικῆς μελέτης καὶ τῆς συμμετοχῆς εἰς τὰ μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ τῆς προσοχῆς καὶ τοῦ ζήλου. Τοιουτοτρόπως θὰ στερεωθῶμεν ἐν τῇ κατὰ Χριστὸν ζωῇ. Θὰ ἐγχλιματισθῶμεν εἰς τὸ κλῖμα τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Θὰ «μορφωθῇ Χριστὸς ἐν ἡμῖν». Θὰ λυτρωθῶμεν ἀπὸ τὴν «εὐπερίστατον ἀμαρτίαν». Ἡ ζωὴ μας, ὑφ’ ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις, θὰ γίνεται εὐγενεστέρα, πράγματι ἀνωτέρα, ζωὴ οὗτως εἰπεῖν ἀγγελική, μὲ τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ σταθεροῦ προσκανατολισμοῦ πρὸς τὸν Θεόν καὶ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

14 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΠΟΣΤΟΛΟΝ ΦΙΛΙΠΠΟΝ

Η ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΝΩΡΙΜΙΑ

«Κύριε θέλομεν τὸν Ἰησοῦν ἰδεῖν» (*)

(’Ιω. ιβ' 21)

Φίλιππος προσοντος. "Ονομα ἐλληνικόν. Τὸ φέρει ὁ σήμερον ἑορταζόμενος Ἀπόστολος. Τὸ ὄνομά του γίνεται ἀφορμὴ νὰ τὸν πλησιάσουν κάποτε οἱ "Ἐλληνες, κατὰ τὰς παραμονὰς τῶν Παθῶν τοῦ Κυρίου. Ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ Πάσχα εἶχον ἔλθει ὡς προσκυνηταὶ εἰς Ἱεροσόλυμα. Καὶ ἥσαν προσήλυτοι εἰς τὸν Ἰουδαϊσμὸν οἱ "Ἐλληνες ἐκεῖνοι. Εἶχον δὲ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἴδουν τὸν Κύριον Ἰησοῦν. Πρὸς ποῖον ἦτο δυνατὸν ν' ἀποταθοῦν πρὸς τοῦτο; Πρὸς ποῖον ἄλλον ἐκ τοῦ περιβάλλοντος τοῦ Κυρίου, εἴμην πρὸς τὸν μαθητὴν ἐκεῖνον ποὺ ἔφερε Ἐλληνικὸν ὄνομα, τὸν Φίλιππον. «Κύριε, θέλομεν τὸν Ἰησοῦν ἰδεῖν». Εἶναι ἡ παράκλησις ποὺ τοῦ ἀπηγόρυναν. Παράκλησις καὶ ἐπιθυμία ἀξιέπαινος. Ἐνεθουσίασε τὸν Κύριον ἡ ἐπιθυμία τῶν Ἐλλήνων νὰ τὸν ἴδουν. Καὶ τὴν συνεσχέτισε μὲ τὴν δόξαν Του, ποὺ θὰ ἐπηκολούθει μετὰ τὰ ἐπικείμενα Πάθη καὶ τὴν Ἀνάστασίν Του. «Ἐλήλυθεν ἡ ὥρα — εἶπεν — ἵνα δοξασθῇ ὁ οἶδες τοῦ ἀνθρώπου». Πράγματι δέ· ἐὰν πάντα τὰ ἔθνη,

(*) "Η καθωρισμένη Ἀποστολικὴ περικοπὴ τῆς ἡμέρας (Πράξ. η' 26-39) δὲν ἀφορᾷ εἰς τὸν ἑορταζόμενον σήμερον Ἀπόστολον Φίλιππον, ἀλλ’ εἰς τὸν διμώνυμον αὐτοῦ ἐκ τῶν ἐπτὰ Διακόνων. Διὰ τοῦτο εἰς τὴν παρούσαν δύμιλίαν ἀφορώμεθα ἐκ ρητοῦ ἀφορῶντος εἰς τὸν ἑορταζόμενον Ἀπόστολον· ἐν τῇ διαπραγματεύσει δὲ τοῦ θέματος διαφερόμεθα ἐν πολλοῖς καὶ εἰς τὴν εὐαγγελικὴν περικοπὴν τῆς ἡμέρας.

δσα ἐδέχθησαν τὸν Χριστὸν καὶ τὸν Χριστιανισμόν, εἶναι θρίαμβος καὶ νίκη καὶ δόξα Αὐτοῦ, ὑπὲρ πάντα δύως οἱ "Ἐλληνες ἔγιναν τὰ εὐθετώτερα καὶ εὐχρηστότερα δργανα τῆς δόξης Του καὶ τῆς ἐπεκτάσεως τοῦ Εὐαγγελικοῦ Του κηρύγματος.

'Αλλ' ἀς ἐμβαθύνωμεν εἰς τὴν ἐκφρασθεῖσαν ἐπιθυμίαν των «Κύριε, θέλομεν τὸν Ἰησοῦν ἵδε ἡνν».

1. 'Ασφαλῶς δὲν ἐξήτοῦσαν νὰ ἔδουν ἀπλῶς τὸν Κύριον. ³ Ήτο εὔκολον ἀλλωστε νὰ τὸν ἀτενίσουν. Ἐκήρυττε καὶ ἐνεφανίζετο δημοσίᾳ. Μποροῦσαν λοιπὸν νὰ τὸν ὀντικρύσουν μακρόθεν. 'Αλλὰ ζητοῦν ἰδιαιτέραν μετ' Αὐτοῦ συνέντευξιν. Εἰς τοῦτο ἀροφῇ ἡ διὰ τοῦ Φιλίππου ὑποβαλλομένη παράκλησις. 'Ἐπιθυμῶν γνωριμίαν μετὰ τοῦ Κυρίου ἐκ τοῦ πλησίον.

Εἰς τοῦτο εἶναι ἀξιομέμητοι καὶ ἐκ μέρους ἡμῶν. Διότι κατανοοῦν τὴν ἀνεκτίμητον ἀξίαν μιᾶς τοιαύτης γνωριμίας. Καὶ ἐτιβάλλεται ὅλοι νὰ κατανοήσωμεν τοῦτο.

Πολλὰς γνωριμίας κάμνει κάθε ἀνθρωπος εἰς τὴν ζωὴν του. Καὶ διὰ τὰς σπουδαιοτέρας ἐξ αὐτῶν ἐκδηλώνεται συνήθως πολὺ ἀνδιαιφέρον. 'Ἐπίσημοι πρὸ πάντων γνωριμίαι καὶ ἀλλαι ἀποφέρουσαι σπουδαιὰ ὀφέλη ἐπιδιώκονται. Εἶναι δύως ἀσύγκριτος ἡ ἀξία τῆς μετὰ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ γνωριμίας.

Αἱ ἐξ αὐτῆς ὀφέλειαι ἀναφέρονται εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς σωτηρίας ἡμῶν. «Αὕτη ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωὴ, ἵνα τηρίας ἡμῶν. (Αὕτη ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωὴ, ἵνα τηρίας ἡμῶν ἀληθινὸν Θεὸν γινώσκωσι σε τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεόν καὶ ὅν ἀπέστειλας, Ἰησοῦν Χριστὸν», εἴπεν δοκός Κύριος (Ιω. 1:3.) Τί σπουδαιότερον ἀπὸ τοῦ νὰ γνωρίσῃ κανεὶς τὸν δοτῆρα, τὸν τρόπον καὶ τὰ μέσα τῆς σωτηρίας;

'Εξ ὅλων τῶν θρησκευτικῶν στοιχείων καὶ ἐκδηλώσεων προέχει, δι' ἓνα χριστιανόν, νὰ γνωρίσῃ τὸν Σωτῆρά Του.

Εἰς οἰανδήποτε ἀλλην θρησκείαν εἶναι νοητὸν νὰ ἀγνοήσῃ τις τὸν ἰδρυτὴν αὐτῆς καὶ ν' ἀποβλέψῃ μόνον εἰς τὸ περιεχόμενον καὶ τὴν διδασκαλίαν, ἥτις ἀπλῶς τὴν ἡθικολογίαν της. Εἰς τὸν Χριστιανισμὸν τοῦτο εἶναι ἀδύνατον. Χριστιανισμὸς χωρὶς κέντρον καὶ καρδίαν τὸν Χριστὸν εἶναι ἀδιανόητος. 'Αν παραμερισθῇ τὸ ἀνδιαιφέρον καὶ ἡ πίστις πρὸς τὸ πρόσωπον τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, εἶναι «κενὸν τὸ κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ ἡ Χριστοῦ, εἶναι ἡ πίστις ἡμῶν» (Α' Κορ. 1:14). "Ολα τὰ δὲ καὶ ἡ πίστις ἡμῶν" (Α' Κορ. 1:14). Ολα τὰ ἀλλα δια το ελοῦν τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν: Εὐαγγέλιον, Ἑκκλησία, λατρεία, Μυστήρια κλπ., μόνον ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τῆς συνδέσεως αὐτῶν καὶ τῶν ἀνδιαιφερούμενων πιστῶν μετὰ τῆς θείας προσωπικότητος τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, ἔχουν ὑψίστην ἀξίαν καὶ νόημα. "Αλλως εἰς οὐδὲν ὀφελοῦν τοὺς ἀγνοοῦντας τὸν Χριστὸν ὡς Γίδην τοῦ Θεοῦ καὶ Σωτῆρα τοῦ κόσμου. Εἶναι, ἐπομένως, ἀπαραίτητον νὰ εἰπωμεν καὶ ἡμεῖς τὸ «θέλομεν τὸν

’Ιησοῦν ἵδεῖν». Θέλομεν νὰ γνωρίσωμεν τὸν Σωτῆρα.

2. ’Ο Ἀπ. Φιλίππος ἔχει καὶ δι' ἡμᾶς τρόπον, νὰ μᾶς διευκολύνῃ σχετικῶς, δπως τότε τοὺς “Ελληνας.

Ἐνθυμεῖσθε μίαν ὑπόδειξήν του, πολὺ ἀποτελεσματικήν, ποὺ ἔκαμε πρὸς τὸν φίλον του Ναθαναήλ; Εἰς τὰς δυσκολίας τοῦ φίλου του ἐκείνου, προκειμένου νὰ δεχθῇ τὰς πρώτας περὶ τοῦ Χριστοῦ πληροφορίας, ὑπέδειξε τὸ «ἔρχον καὶ ἵδε». Αὐτὸς λέγει καὶ πρὸς ἡμᾶς.

Μᾶς λέγει, ἐν πρώτοις «ἔρχον».

Τὸ «ἔρχον» σημαίνει πληγίασε. “Ἐλα κοντά! Μὴ στέκης εἰς ἀπόστασιν. Πράγματι δὲ πολλοὶ ἀνθρώποι δὲν ἀποφασίζουν νὰ πλησιάσουν τὸν Χριστόν. Εἴτε τοὺς δυσκολεύει τὸ πρῶτον βῆμα, ἢ πίστις εἰς τὴν θεότητά του καὶ τὴν ὅλην διδασκαλίαν του. Εἴτε φοβοῦνται, μᾶλλον, τοὺς περιορισμοὺς ποὺ ἐπιβάλλει εἰς τὴν ζωὴν μας. ”Η, ἄλλοι, ἀρκοῦνται εἰς κάποιαν ἐξ ἀποστάσεως θρησκευτικότητα, καὶ θεωροῦν ὑπερβολήν, διὰ τὸν ἔσυτὸν τοὺς ἢ τὰ παιδιά τους, νὰ γνωρίσουν πλησιέστερα καὶ πληρέστερα τὴν χριστιανικὴν διδασκαλίαν καὶ ζωὴν.

Πρὸς ὅλας αὐτὰς τὰς ἐπιφυλακτικότητας ἀπευθύνεται τὸ «ἔρχον» τοῦ Ἀπ. Φιλίππου. Εἶναι συμβουλή, νὰ γευθῇ καὶ νὰ δοκιμάσῃ ὁ ἀνθρώπος τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου. Εἶναι, ἐπὶ τέλους, κλῆσις εἰς ἔνα θετικὸν πειραματισμόν.

— Εἶναι δὲ τόσον βέβαιος ὁ Φιλίππος περὶ τῆς ἐπιτυχίας ἐνὸς τοιούτου πειράματος, ὥστε προσθέτει μετὰ βεβαιότητος: «καὶ ἵδε». Δηλ. ἔλα καὶ θὰ ἴδης. Ἄφοῦ δηλ. ἔλθης ἐγγύτερον πρὸς τὰ πράγματα, θὰ βεβαιωθῆς περὶ τῆς ἀξίας τοῦ μηνύματος τῆς ἐν Χριστῷ σωτηρίας. «Γνώσε σθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερίαν θεραπεύει» (Ἰω. γ' 32). Ἡ προσωπικὴ γνωριμία (διὰ πράξεως καὶ ἐφαρμογῆς) τῆς χριστιανικῆς ἀληθείας καὶ ζωῆς ἐλευθερώνει πράγματι ἀπὸ τὴν τυραννίαν τῶν παθῶν τῆς ἀμαρτίας καὶ ἀπὸ τὰ «ὑδρόφατα» (Α' Κορ. 24). Καὶ πείθεται ἀδιστάκτως, διὰ τὸν Χριστὸν εἶναι «Θεοῦ δύναμις καὶ Θεοῦ σοφία» (Α' Κορ. 24). Καὶ Αὐτὸς ἐξασφαλίζει τὴν χαρὰν καὶ τὴν εἰρήνην.

*

Εἴθε οἱ σημερινοὶ ἔρτασται τοῦ ἀπ. Φιλίππου νὰ τὸν πλησιάσωμεν «θέλοντες τὸν Ἰησοῦν ἵδεῖν». Ακούοντες δὲ τὴν ἀπάντησιν του «ἔρχον καὶ ἵδε», νὰ εὔρωμεν δι' αὐτῆς ὅδὸν ζωῆς καὶ σωτηρίας.

† Ἀρχιμ. ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ ΒΑΛΛΗΝΔΡΑΣ

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Τ.Α.Κ.Ε.

Τύπο τοῦ Μακαριωτάτου 'Αρχιεπισκόπου 'Αθηνῶν κ. Θεοκλήτου κατετέθη εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε. ὑπὲρ τῆς πραικοδοτήσεως ἀπόρων κορασίδων ἵερών της ὑπαίθρου ποσὸν δρχ. 33.852, ἀντιστοιχοῦν εἰς τοὺς μήνας Ἰούλιον καὶ Αὔγουστον. "Ηδη ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου τρ. ἔτους μέχρι τῆς 31ης Αὐγούστου κατετέθησαν ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτῶν δρχ. 128.435, ἐπροικοδοτήθησαν δὲ ἐκ τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ 12 κορασίδες ἀπόρων ἐφημερίων τῆς ὑπαίθρου. "Ελαβεν ἐκάστη ἕξ αὐτῶν δρχ. 10.000.

Τύπο τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. ἔξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 36 Ἐγκύλιος «Περὶ διανοιῶν τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως τῶν παρὰ τῷ Τ.Α.Κ.Ε. ἡσφαλισμένων 'Ιεροψαλτῶν, ἀφ' ἧς εὗτοι ἀσκήσουν καὶ ἔτεροι ἐπάγγελμα». Ἡ ἐν λόγῳ Ἐγκύλιος ἔχει ὡς ἔτης :

Πρὸς

Απάσας τὰς 'Ιερὰς Μητροπόλεις καὶ Ἐπισκοπὰς καὶ τὰ Τοπικὰ Τ.Α.Κ.Ε.

Λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν, ὅτι τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 249 /2-7-59 ἀποφάσεως αὐτοῦ, ἔρμητρεσσαν τὴν παράγορ. 2 τοῦ ἀριθμοῦ 6 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Τ.Α.Κ.Ε., τὴν ἀφορῶσαν τὴν εἰς αὐτὸν ἀσφάλισιν τῶν 'Ιεροψαλτῶν, ἀπεδέχθη, ὅτι ἡ ἀσφαλιστικὴ σχέσις τῶν παρὰ τῷ Τ.Α.Κ.Ε. ἡσφαλισμένων 'Ιεροψαλτῶν διακόπτεται, ἀφ' ἧς τυχὸν οὗτοι ἥθελον ἀσκήσει καὶ ἔτερον ἐπάγγελμα πλὴν τὸ τοῦ 'Ιεροψαλτοῦ.

Παρακαλοῦμεν ὅθεν ὑμᾶς ὅπως ἀγαθυνθῆτε καὶ καταστήσητε τοῦτο γνωστὸν εἰς τοὺς ἡσφαλισμένους παρὰ τῷ Τ.Α.Κ.Ε. 'Ιεροψάλτας, τοὺς ὑπηρετοῦντας ἐν τῇ 'Υμετέρᾳ 'Ἐπαρχίᾳ.

Μετὰ σεβασμοῦ

Ο Διευθύνων Σύμβουλος
ΚΩΝ. Σ. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Α Λ Α Η Λ Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α

Αἰδεσ. Παπαχρῆστον, 'Εφημέριον Δασ. Διὰ νὰ λάβετε δάνειον, πρέπει νὰ ὑποβάλετε αἴτησιν εἰς τὸ ΤΑΚΕ μέσω τῆς 'Ι. Μητροπόλεως σας. Δι' ἀπλοῦν δάνειον, μέχρι 5.000 δραχμῶν, δὲν ἀπαιτεῖται πλὴν τῆς αἰτήσεως, ἔτερον δικαιολογητικόν. 'Εάν δικαὶος πρόκειται νὰ ζητήσετε ποσὸν μεγαλύτερον τότε μόνον ὡς ἐνυπόθηκον δάνειον δύναται νὰ δοθῇ. Τὸ ἐνυπόθηκον δάνειον δίδεται μόνον προκειμένου δὲ λήπτης νὰ προβῇ εἰς ἀγορὰν ἢ ἀνέγερσιν οἰκίας ἐπὶ ίδιοκτήτου οἰκοπέδου, ἢ δι' ἐπισκευὴν ἢ ἐπέκτασιν αὐτῆς, πρὸς αὐτοστέγασιν. 'Εννοεῖται ὅτι τὸ ἔξοδα διὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν καὶ τίτλων ίδιοκτησίας, διὰ τὴν ἐγγραφὴν τῆς ὑποθήκης κ.λ.π. βαρύνουν τὸν λήπτην τοῦ δανείου. 'Ο τόκος τῶν ἀπλῶν καὶ τῶν ἐνυπόθηκων εἶναι 7%. 'Η ἔξφολησις τῶν μὲν ἀπλῶν γίνεται διὰ 36 μηνιαίων δόσεων, τῶν δὲ ἐνυπόθηκων διὰ 10 μηνιαίων τοιούτων. "Ηδη ἐκ τῆς δωρεᾶς τοῦ Μακαριωτάτου ἤρχισεν ἡ προικοδότησις. 'Απαραιτητοὶ προϋποθέσεις εἶναι α) ἡ τέλεσις τοῦ γάμου τῆς ἀπόρου θυγατρὸς τοῦ ἐφημερίου καὶ β) ὁ ἱερεὺς νὰ ὑπηρετῇ εἰς χωρίον τοῦ δόποιου οἱ κάτοικοι

δὲν ύπερβαίνουν τοὺς 600. Έάν όφιστανται αἱ προϋποθέσεις αὗται νὰ ύποβάλλεται αἴτησιν εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε.— Αἱ δε σ. Π. Α. Δὲν εἶναι δύνατὸν νὰ γίνῃ ἡ ἔξαγορὰ δὲν ἐπισήμων ἐγγράφων, δι᾽ ὃν θὰ βεβαιοῦται ἡ προϋπηρεσία. Κατὰ τὴν ἀποψιν τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. ἡ ἔνορκος βεβαίωσις μαρτύρων δὲν ἀναπληροῖ τὴν ἔλλειψιν ἐγγράφων. Ἀλλὰ διατὶ γράφετε ὅτι δὲν ύπάρχουν ἐγγράφα; Τὴν ὑπηρεσίαν σας εἰς τὴν Ἀγροτικὴν Ἀσφάλειαν δὲν δύναται νὰ τὴν βεβαιώσῃ ἐκ τῶν εἰς κεῖρας του στοιχείων δὲν ἀγρόνομος, δὲν ἐπόπτης ἢ τὸ Υπουργεῖον (Ἀγροτικὴ Ἀσφάλεια); Έάν ἐκδοθῇ ἡ βεβαίωσις τῆς προϋπηρεσίας ὑποβάλλεται την μαζὶ μὲ αἴτησιν σας, εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε., μέσω τῆς Ι. Μητροπόλεως σας. Διὰ τὴν ἔξαγορὰν θὰ πρέπει νὰ πληρώσετε 5% ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τὸν δποίον λαμβάνετε σήμερον μηνιαίως, δι᾽ ἔκαστον μῆνα ἔξαγοραζομένης προϋπηρεσίας. Τὰ πρὸς ἔξαγορὰν ἔτη δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ύπερβαίνουν τὰ 10.— Αἱ δε σ. Β. αἱ εἰς τὸ Φ. λῶρον, Αἱ τωλικήν. Διὰ τὴν ἔξαγορὰν τῆς προϋπηρεσίας σας ἀπαιτεῖται, πλὴν τῆς αἴτησεως καὶ βεβαίωσις τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς περὶ τοῦ χρόνου τῆς προϋπηρεσίας σας. Τὰ δικαιολογητικὰ θὰ ὑποβινθοῦν εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε. μέσω τῆς Μητροπόλεως σας. "Εστω ὑπ' ὅψιν σας ὅτι δύνασθε νὰ ἔξαγοράσετε χρόνον μέχρι 10 ἑταῖν. Θὰ πληρώσετε 5% ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τὸν δποίον λαμβάνετε σήμερον, δι᾽ ἔκαστον μῆνα ἔξαγοραζομένης προϋπηρεσίας.— Αἱ δε σ. Π. ρωτορ. Ἱωάννην Γεωργόου λονον, "Άνω Ξέχωρον Φιλικῶν. Δὲν ἔχετε διάκονους διότι σᾶς ἀπαντήσαμεν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 16 φύλλον τοῦ Εφημερίου. 'Ἐν πάσαις περιπτώσεις σᾶς ἀπαντῶμεν διότι διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῆς προϋπηρεσίας σας πρέπει νὰ ύποβάλλετε αἴτησιν καὶ ἐπίσημον βεβαίωσιν περὶ τῆς ὑπηρεσίας σας ὡς κοινοτικοῦ γραμματέως. 'Η βεβαίωσις δὲν ἀναπληροῦται ύπὸ ἐνόρκου βεβαιώσεως, ἀλλὰ αὕτη πρέπει νὰ ἐκδοθῇ ύπὸ ἀρμοδίας ἀρχῆς. 'Έάν κατεστράψησαν τὰ ἀρχεῖα τῆς κοινότητος, θὰ ύπάρχουν στοιχεῖα εἰς τὴν Νομαρχίαν ἢ τὸ Υπουργεῖον Εσωτερικῶν. Δεδομένου διότι ἡ ὑπηρεσία εἰς τὴν Κοινότητα θεωρεῖται ὡς προϋπηρεσία, δύναται νὰ ἀναγνωρισθῇ. Διὰ τὸ ἀπαιτούμενον ποσὸν ισχύει διότι γράφομεν εὐθὺς ἀνωτέρω. Τὸ ζητηθὲν τεῦχος τοῦ 'Εφημερίου' ἀπεστάλη ταχυδρομικῶς ἀπὸ τὸν παρελθόντα μῆνα.— Αἱ δε σ. Η. λίαν Μπακάσην, Βροτερὸν Τρικαλών. 'Η προϋπηρεσία σας εἰς τὴν Χωροφύλακήν δύναται νὰ ἔξαγορασθῇ ὅχι ὅμως καὶ ὁ χρόνος τῆς θητείας σας εἰς τὸν στρατόν. Διὰ νὰ λάβετε πλήρη σύνταξιν θὰ πρέπει νὰ ἔξαγοράσετε τὰ ύπολειπόμενα 7 ἔτη διὰ νὰ συμπληρώσετε 35 ἔτη εἰσφορῶν εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε. 'Υποβάλλατε μίαν αἴτησιν, ἐπισυνάπτοντες καὶ τὰ ἀποδεικνύοντα τὴν προϋπηρεσίαν σας ἐπίσημα ἐγγράφα τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς. Μέχρις διοτού ἐκδοθῇ ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου. Διὰ τὴν ἔξαγορὰν θὰ μένῃ ὀλίγος χρόνος διὰ τὴν συμπλήρωσιν 35ετοῦς συμμετοχῆς εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε., λαμβανομένου ύπουλην ὅψιν διότι ἐν τῷ μεταξὺ θὰ αὔξηθῇ ὁ χρόνος ἐφόμεριακῆς ὑπηρεσίας. Διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς συντάξεως σας, ἐκτὸς τοῦ διότι θὰ πρέπει νὰ μάζει γράφετε τὴν μισθολογικὴν κατηγορίαν εἰς τὴν δποίαν ἀνήκετε, εἶναι δύσκολος ἀπὸ τοῦδε. — Αἱ δε σ. Κωνσταντίνου Λύκου, Αιτωλικόν. 'Έάν κατὰ τὸν χρόνον καθ' ὅν υπηρετήσατε ως διάκονος εἴχατε καταβάλει ἀσφαλιστρα, ὁ χρόνος προσμετρᾶται διὰ τὴν σύνταξιν. 'Έάν ὅμως δὲν ἐπληρώσατε τότε, δύνασθε νὰ ἔξαγοράσετε τὴν προϋπηρεσίαν τοῦ διακόνου. Πρὸς τοῦτο πρέπει νὰ ύποβάλλετε αἴτησιν εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε. καὶ πιστοποιητικὸν τῆς Ι. Μητροπόλεως, εἰς τὸ δποίον νὰ ἐμφαίνεται ὁ χρόνος τῆς διακονικῆς σας ὑπηρεσίας. Διὰ τὴν ἔξαγορὰν θὰ καταβάλλετε 5% ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τὸν δποίον λαμβάνετε σήμερον.— Αἱ δε σ. Φ. Φιρισάδην, Κάτω Σχολάριον. 'Η αἴτησις σας διὰ τὴν προικοδότησιν τῆς θυγατρὸς σας δὲν ἐνεκρίθη, δεδομένου διότι, κατ' ἀπόφασιν τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. προϋπόθεσις τῆς προικοδότησεως εἶναι ἡ υπηρεσία τοῦ 'Εφημε-

ρίου εις χωρίον κάτω τῶν 600 κατοίκων. — Αἰδεσ. Ἀναστάσιον
Ἀνδρού μιδᾶν, Ἱέρακα. Ἀπαιτεῖται γνωμάτευσις τοῦ Νομιάτρου
Σπάρτης περὶ τῆς ἀσθενείας τῆς συζύγου σας καὶ τῆς ἀνάγκης πρὸς ἐγχειρήσιν
— Αἰδεσ. Μιχαὴλ Κανέρην, Ζυφιά Χίου. Εἰς τὰ ἔρωτήματά σας
θὰ ἀπαντήσωμεν εἰς προσεχές τεῦχος, διότι ἐρευνῶμεν εἰσέτι εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε.
τὴν ὑπόθεσιν σας. — Αἰδεσ. Σταύρον. Εὐφραίμιδην,
Τὰ ἔτη τῆς διακονικῆς σας ὑπηρεσίας, ἀποτελοῦν συντάξιμα ἔτη, ἐφ' ὅσον
ώς γράψετε, ἔχετε καταβάλει ἀσφάλιστρα. Δικαιώματα συντάξεως ὅμως
θὰ ἀποκτήσετε τὸ ἐπόμενον ἔτος, διότι θὰ συμπληρώσετε 35ετή ὑπηρεσίαν.
Ἐφ' ὅσον ἔχουν ἀναγνωρισθῆ τὰ ἔτη τῆς ὑπηρεσίας σας ὡς διακόνου, δὲν
ὑπάρχει προϋπηρεσία πρὸς ἔξαγοράν, ἐκτὸς ἐάν ἔχετε τοιαύτην εἰς τὸ Δημόσιον ἡ Νομ. Ηρόσαπων Δημοσίου Δικ. κ.λ.π. — Σερραῖον. Τὰ περὶ
δύνης ἐπιστολὴ σας ζητήματα εἶναι, νομίζομεν, καθαρῶς νομικά. Δὲν ἔχομεν
δυστυχῶς τὴν δυνατότητα νὰ ἐκφέρουμεν γνωμήν, ητις δλλωστε δὲν θὰ εἴχε
καμμίαν βαρύτητα. Ως πρὸς τὸ ζήτημα τῆς πληρώσεως ἐφημεριακῆς θέ-
σεως, τοῦτο ἐπαφέται εἰς τὴν χρίσιν τοῦ Μητροπολίτου. Οὐ νόμος ἐπιτρέπει
τὴν πλήρωσιν κενωθείσης θέσεως διὰ μεταθέσεως. Ή ἐκ μέρους σας ὑποβολή
ἐνστάσεως δὲν νομίζομεν διότι θὰ ἐπέφερεν ἀποτελέσματα. Ή αἰτησίς σας
διὰ δανειον δὲν ἔνεκριθη διότι εἰσθε ἀνασφάλιστος. Ἀπευθυνθῆτε εἰς τὰ
Γραφεῖα τῆς Τ. Μητροπόλεως καὶ ζητήσατε ἀντίγραφον τοῦ ζειροτονητη-
ρίου σας. Ἐμεῖς θὰ σας ἀποστέλωμεν καὶ ἔντυπον τι πρὸς συμπλήρωσιν.
Τὰ δικαιολογητικὰ μαζὶ μὲν αἰτησίς σας θὰ τὰ ἀποστείλεται εἰς τὸ Τ.Α.Κ.Ε.
διὰ νὰ ἐγγραφῆται εἰς αὐτό. Περιττά καθυστέρησις τῆς ἐγγραφῆς σας
θὰ εἶναι εἰς βάρος σας. — Αἰδεσ. Ή σατανάντιαν, Μαζαράκιον
Πατρῶν. Τὰ ζητούμενα βιβλία ὑπάρχουν καὶ τιμῶνται ὡς ἔξης: «Οὐιλίαι
ἐπὶ τῶν Κυριακῶν Εὐαγγελίων» τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Χίου, δρ. 30.
«Ἄπο τὴν πηγὴν τοῦ ζῶντος θεάτρου» δρ. 12. «Οὐιλίαι ἐπὶ τῶν Κυριακῶν
Εὐαγγελίων» τοῦ πρ. Μεσσηνίας Πολυκάρπου δρ. 40. Διὰ τὴν ἀποστολὴν
τους γράψατε: Βιβλιοπωλεῖον Ἀποστολικῆς Διακονίας, Δραγατσανίου
2. Αθῆναι.

ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αρχιμ. Φιλαρέτου Βιτάλη, Οἱ Ιερεῖς καὶ ἡ ἐργασία.—Ἀποστολικῆς
Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος: Ἐπιδιώξεις τῆς Ἐκκλησίας.
Ὀκτώβριος 1959. Ή ἔναρξις τοῦ πνευματικοῦ ἔργου. Τὰ Κατηχητικά
Σχολεῖα.—Χ., Ἀδελφικὰ Γράμματα.—Ἀποσπάσματα ἀπὸ τὸν «Λειψῶνα»
τοῦ Ιωάννου Μόσχου (Μετάφρασις Θεοδοσίου Σπεραντίσα).—Βασιλέον
Ἡλιάδη, Μία ἐπίσκεψις εἰς τὴν περιοχὴν Κορινθίας καὶ εἰς τὸν Ναὸν
τοῦ Ἀποστόλου Παύλου.—Ἄγιον Γερογόριον τοῦ Ναξιανῆνου, «Οὐιλία
στοὺς Μικναθιώτους» (Μετάφρασις Ἀνθίμου Θεολογίης).—Αιμίλια,
Πατερικαὶ μαρμαρύγαται.—Αρχιμ. Νικοδήμου Βαλληνδρᾶ, Ἐορτοδρόμιον.—Εἰ-
δήσεις τοῦ ΤΑΚΕ.—Ἀλληλογραφία.

Δι' δὲ εἰς τὸν «Ἐφημέριον» ἀπευθυντέον:
Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Περιοδικοῦ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»
Οδὸς Φιλοθέης 19—Αθῆναι. Τηλ. 27-689.